

कान्तिपुर

सातै प्रदेशबाट एकैसाथ प्रकाशित

BOLD TASTE FOR GOLDEN MEMORIES

Celebrate responsibly!

Follow us on Facebook

TASTE ABOVE ALL ELSE.

Blue Diamond
LONDON EXTRA DRY

REFRESHING IN EVERY SIP

Enjoy Responsibly

Follow us on Facebook

कष्टसाध्य बडिमालिका

सामाजिक सञ्जालमा बडिमालिकाका फराकिला, हरिया पाटन देखेर मन्त्रमुग्ध हुने र पुग्ने इच्छा राख्ने धेरै हुन्छन् तर फर्कनेहरूसँग गुनासोबाहेक केही हुन्न

■ वसन्तप्रताप सिंह र विद्या राई (बडिमालिका, बाजुरा)

जनैर्पुर्णमाको छेक्रे पारेर आएका भक्तजनले बिहानै त्रिवेणीधाममा नुहाइधुवाइ र पूजाआजा गरे अनि बडिमालिकातर्फ उक्लिए । त्रिवेणीधामनेरको उकालो कटेपछि पाटर्नातिर हेर्दै धनगढीका ४० वर्षीय पुकार ढकालले भने, 'आजको रात पानीवाहेक केही खाइएन, साह्रै दुख पाइयो ।' प्राकृतिक छटाले भरिपुर्ण बडिमालिका क्षेत्रको सुन्दर तस्विर र भिडियोमा लोभिएर यहाँ आइपुग्नेहरूले ढकालले जस्तै सास्ती भोग्नु सामान्य हो । सुदूरपश्चिम प्रदेशकै प्रमुख धार्मिक पर्यटकीय गन्तव्य भए पनि शौचालय र खानेपानीको फितलो व्यवस्थापनले वर्षेको एक पटक लाने मेलामा पुग्नेहरू नमीठो अनुभूति बटुलेर फर्कने गरेका छन् ।

बडिमालिका क्षेत्र प्राकृतिक रूपमा जति सुन्दर र मनोरम छ । धार्मिक हिसाबले पनि उतिकै महत्त्व बोकेको छ । जनैपुर्णमाका दिन बडिमालिका दर्शन गरेमा इच्छाएको वरदान प्राप्त हुने जनविश्वासका कारण यहाँ पुग्नेको घुइँचो लाग्छ । नेपाल मात्रै नभएर भारतको उत्तराखण्डमा पर्ने कुमाउ, गढवाल, पिथौरागढलगायतका ठाउँबाट पनि तीर्थयात्रीहरू यहाँ आइपुग्छन् ।

समुद्री सतहदेखि ४ हजार २ सय मिटर उचाइमा रहेको बडिमालिका पुग्न बाजुरा सदरमुकाम मार्तडी हुँदै जाँदा तीनदेखि चार दिनको पैदल यात्रा गर्नुपर्छ । मार्तडीबाट उक्लेपछि बाटोमा धर्मशाला र होटलको अभाव छ । शौचालयको उचित व्यवस्था नहुँदा आठौँ दिन घरमै फर्केपछि मात्रै ढुक्कले दिसापिसाव गर्न सकेको काठमाडौँकी ४८ वर्षीया प्रमिला पौडेलले सुनाइन् । 'धाम गइयो भन्नु मात्रै, बाहिरै दिसापिसाव गर्नुपर्ने रहेछ, जता बसे पनि मान्छे नै मान्छे,' उनले भनिन्, 'शौच गर्नकै लागि कति दिन त राति २ वजे उठे । व्यवस्थित शौचालय नहुँदा फिन आएछु भन्ने भयो ।'

धार्मिक र पौराणिक महत्त्वको बडिमालिकाको व्यवस्थापकीय पक्ष धेरै कमजोर रहेको सुदूरपश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालयका उपप्राध्यापक मानबहादुर चन्दले बताए । 'यो पुण्यभूमिमा पाइला टेक्ने भन्ने मनोकामना पूरा हुन्छ भन्ने जनविश्वास छ,' उनले भने, 'नेपाल खुला दिसामुक्त भएको छ भनिराख्छा छौं । यस्तो पवित्र ठाउँमा चाहिँ खुला रूपमा दिसापिसाव गर्नुपरिराख्छा छ ।'

कैलालीको वदंगोरियाका कृष्ण विष्टले पाँच/छ वर्षअघि आउँदा पनि शौचालयको सास्ती खेपेका रहेछन् । स्थानीय तहमा जनप्रतिनिधि आइसक्दासमेत धार्मिक-पर्यटकीय गन्तव्यमा व्यवस्थापन फितलो भएको उनले गुनासो गरे । 'यति सुन्दरता भएको ठाउँमा स्थानीय सरकारले शौचालयको व्यवस्था गरिदिएको भए कति राम्रो हुने थियो,' उनले भने ।

त्यसो त यो क्षेत्रमा शौचालय हुँदै नभएका होइनन् । बडिमालिका उक्लिनै अघिल्लो दिन बसोबास गर्ने त्रिवेणी पाटनमा प्लास्टिकले बेरका करिव ५० वटा अस्थायी शौचालय बनाए पनि हुम्ना, कालीकोट, बाजुरा, अछामलगायत विभिन्न बाटो हुँदै त्रिवेणी पाटन आइपुगेका फर्कन् १५ हजार यात्रीलाई पर्याप्त थिएन । हावाहुरीले गर्दा शौचालयका प्लास्टिक दिसा गरेको खाल्डोमा ढुकेका देखिन्थे ।

त्रिवेणीधाममा नुहाइधुवाइ गरेर, पित्त पूजा गरेर बडिमालिका धाम उक्लनुपर्छ भन्ने मान्यता छ । यसकारण बडिमालिका उक्लिनै दिन बिहानै उठेर त्रिवेणीमा नुहाइधुवाइ गर्नेको भीड लाग्छ । आफैँले बोकेर लगेको

टेन्टमा बसेको स्थानदेखि नुहाउने खोलासम्म (दुई सय मिटर दूरी) पुग्दा खुट्टा राख्ने नमिल्ने गरी दिसा भेटिएको मोरङवाट आएका सलोनी भट्टराईले बताइन् । बिहान ५ बजे उठेर नुहाउन खोला जाँदा किनार र पाटनका छेउ दिसाले भरिएका थिए । पवित्र तीर्थधाममा असरल्ल फोहोर देख्दा साह्रै दुःख लाग्यो,' उनले भनिन् । त्रिवेणीधामको उक्त दृश्यले उनले पनि बडिमालिका उक्लिन खाँनेकुरा खान आँट गरिनन् । 'चकलेट र पानीबाहेक केही खाएको छैन, पिसाव लागे वरु कतै छलिएर बस्न सकिन्छ, दिसा त गन्हाएर खपिनसक्नु हुन्छ,' उनले सुनाइन् ।

यहाँ समस्या खानेपानीको पनि छ । मार्तडीबाट जाँदा बास बस्ने हरेक ठाउँमा मुहानवाट पानी लिएर आउन २० मिनेटदेखि एक घण्टासम्म लाग्छ । अन्यत्रभन्दा त्रिवेणी पाटनमा खोला नजिकै भए पनि भक्तजनहरूको नुहाइधुवाइ कार्य चलिरेहेकैले सिधै ल्याएर पिउन सकिने अवस्था छैन । 'सच्चा मनले माता रानीसँग मागेपछि पूरा भएको सुनेर पहिलो पटक आएको तर पैसा तिरैर पनि पानी पाइएन,' कञ्चनपुरवाट आएका कल्पना सिंहले त्रिवेणी पाटनको भेटमा दुखेसो पोखिन् । बडिमालिका धाममा पानीको मुहानसमेत छैन । फिर्तलाई समेत पानी नपाएर 'बेट पेपर' ले अनुहार र हात पुछेर पूजा गर्नुपरेको बैतडीका सुमन भट्टले बताए ।

बडिमालिकाको चर्चा सुनेकी महेन्द्रनगरकी ७२ वर्षीया हीरादेवी पनेरु मालिका थान उक्लेर वरदान माग्ने सोचका साथ छोरासित बाटो लागेकी थिइन् । तर, मार्तडीमा गाडीवाट ओर्लेपछि सुरु भएको पैदल यात्राका उकाली-ओराली, अप्ठ्यारा र साँघुरा बाटो छिचोल वढ्यौली उमेरलाई सहज भएन । 'मेरा गाउँका सबै आएका छन्, चिताएको कुरा माताले दिएकी छन्, म पनि धेरै दुखले आई हुँ,' हात जोड्दै सुनाइन्, 'उता (महेन्द्रनगर) बाट अर्को छोरो फोन गर्दै छ, आमा थन्किइन् कि मरिन् कि जिउँदै छिन् भनेर ।' त्रिवेणीधाममा भेटिएकी उनी निकै दुःखकष्ट गर्दै घरवाट हिँडेको पाँच दिनमा यहाँ आइपुगेकी रहिछन् । उनकी भान्जेबुहारी ६५ वर्षीया तारादेवी बोहराले ज्येष्ठ नागरिकलाई सेवा सुविधा नभएकाले यात्रा कष्टकर भइरहेको बताइन् । 'खानेकुरा बोक्, ओढ्ने ओछ्याउने सबै बोक्, अप्ठ्यारा बाटो त देखिहाल्नुभयो । १० वर्षअघि पनि यस्तै दुःख पाया हौं,' उनले भनिन्, 'नसकेर केही बूढाबुढी फर्केर गया छन् । हामी बूढाबुढीका लागि सरकारबाट केही त्रिपाल, खानेकुरा राखिदिएको भए मेरो मन धेरै खुसी हुन्थ्यो,' उनले भनिन्, 'केही खान्छौ कि पानी पिउँछौ कि भनेर सोध्ने कोही छैन ।'

३ हजार ८ सय ६० मिटर उचाइमा रहेको त्रिवेणीधामसम्म पैदल यात्रा गरेपछि एक दिनमा बडिमालिका थान पुगिन्छ । अन्यत्रको तुलनामा यहाँ आफैँले लगेका टेन्ट र पाल टाँगेर सुत्ने ठाउँको भने समस्या छैन । तर त्रिवेणीधामदेखि बडिमालिका उक्लिसकेपछि समस्या सुरु भइहाल्छ । सम्म परेको ठाउँमा भने बाजुराका स्थानीय होटलवालाले केही दिनअघि नै कब्जा गरिसकेका रहेछन् । होटल

भएको पालमा ओत लागेको एक रातको प्रतिव्यक्ति १ हजार शुल्क लिने गरिएको थियो । रातभर पानी र हावाहुरी चलेकाले एक भक्को पनि सुत्न नपाई रात कटेको कैलालीवाट आएका ६० वर्षीय धर्मराज खोडासैनीले बताए । 'हामी १३ जनाको टोली आएका हौं, टेन्ट/पाल राख्न मिल्ने गरी जग्गा सम्प्राप्तिदिएको थियो भने पनि हावापानी छल्ल सजिलो हुन्थ्यो । भिरालो जमिनमा पानीको भलमाथि ब्यूँभै रात कट्यो,' उनले भने । बडिमालिका नगरपालिका-६ की ६० वर्षीया धौलीदेवी बडुवाल हालसम्म ६ पटक बडिमालिका उक्लिसकेकी छन् । तर कहिल्यै पनि व्यवस्थापनको पाटो नसुल्काएको उनको गुनासो छ । 'पानी छैन, शौचालय छैन,' उनले भनिन्, 'रातभर नसुत्ने बिहान भयो ।'

त्रिवेणीधाम र बडिमालिका थान बसाइका क्रममा खाना र पानीसमेत किनेर खान नपाएको तीर्थालुहरूको गुनासो छ । लम्कीका कलमबहादुर बुढाले भने, 'त्रिवेणीमा खाना खान नपाएको मान्छेले मालिकामा पनि पाइएन, नाटेश्वरी आइपुगेर बल्न खाँयो ।' त्रिवेणी पुगेको तेस्रो दिन मात्रै खाना पाएको उनले बताए ।

हरेक जनैपुर्णमाका अवसरमा बडिमालिकामा लाग्ने मेला भन्ने देश-विदेशबाट भक्तजनको घुइँचो लाग्छ । सामाजिक सञ्जालमा बडिमालिकाका फराकिला, हरिया पाटनहरू देखेर मन्त्रमुग्ध हुने र पुग्ने इच्छा राख्ने धेरै हुन्छन् तर खाने-बस्ने सहज व्यवस्था नहुँदा फर्कनेहरूसँग गुनासोबाहेक केही हुन्न ।

बडिमालिका थान पुग्ने बेला र भोलिपल्ट पूजा गरेर नाटेश्वरी मन्दिर भर्दै गर्दा भिराला पहाडबीचमा साँघुरो बाटो भएर हिँड्नुपर्छ । ती बाटोहरू चक्कर लागेर, लँक लागेर बसेरिन तीर्थालुहरू विरामी हुने र मृत्युसमेत हुने गरेको छ । ०७४ सालमा थान पुग्ने बेला लेक लागेर अछामको मेल्लेख-५ का वडाध्यक्ष रामबहादुर वोहराको बाटैमा मृत्यु भएको थियो । उनको शव चार दिनपछि मात्रै हेलिकोप्टरमार्फत उठाइएको थियो ।

बडिमालिका प्रचारप्रसार अभियानमा लागिरेका पर्यटन अभियन्ता एवं साइकल यात्री भरत विक्रम शाह न्यूनतम पूर्वाधार विकास नगरेर प्राकृतिक छटाले भरिपुर्ण यस क्षेत्रको धार्मिक र पर्यटकीय सम्भावनालाई बेवास्ता गर्न नमिल्ने बताउँछन् । 'यस्तो राम्रो ठाउँ छ तर गाँस, बास र कपासको न्यूनतम व्यवस्था नहुँदा बडिमालिकाको साख मात्रै गिदैन, स्थानीय अर्थतन्त्रमा पनि उतिकै असर पर्छ,' उनले भने, 'सरकारवाला सबैले व्यवस्थापनतिर ध्यान दिनु जरुरी भइसकेको छ ।'

एकै पटक २५ हजार हाराहारीमा दर्शनार्थी आएका कारण खान-बस्नलगायत व्यवस्थापनमा समस्या भएको बडिमालिका पुजारी नेत्रराज पाध्यायले बताए । 'बडिमालिका मन्दिर र त्रिवेणी पाटन क्षेत्र त्रिवेणी नगरपालिकाभित्र पर्छ, व्यवस्थापनका लागि नगरले काम गर्नुपर्छ । स्रोतसाधन के कसरी जुटाउन सकिन्छ, त्यसमा सहकार्य गर्न सक्छौ,' उनले भने, 'यहाँको सरसफाइ र दर्शनार्थीको व्यवस्थापनका लागि नगरपालिकाले नै अपनत्व लिन जरुरी छ ।'

नगर प्रमुख कर्णबहादुर थापाले पनि व्यवस्थापन फितलो भएको स्वीकार गरे । 'म नै बडिमालिकामा ९ दिन बसें, शौचालय, खानेपानीको व्यवस्थापन हुन सकेन,' उनले भने, 'धार्मिक पर्यटनका रूपमा बडिमालिकाको संरक्षण, फोहोर व्यवस्थापन, पानी र खाने-बस्ने व्यवस्थाका लागि संघीय सरकारसँग प्रस्ताव राख्छु । आउने वर्षदेखि बेलैमा व्यवस्थापन गर्छौ भन्ने मेरो प्रतिवद्धता छ ।'

४ हजार २ सय मिटर उचाइमा रहेको बडिमालिका धाम पुग्ने मार्तडी हुँदै जाँदा तीनदेखि चार दिनको पैदल यात्रा गर्नुपर्छ । तर, मार्तडीबाट उक्लेपछि नै सुरु हुन्छ धर्मशाला र होटलको अभाव । खानेपानी र शौचालयको सकस भोग्ने तीर्थयात्री त कति-कति !

प्रधानमन्त्रीमा 'अर्जुन दृष्टि'

केपी शर्मा ओली ०७२ र ०७४ मा प्रधानमन्त्री भए, ०४८ देखि निरन्तर चुनाव जित्दै शेरबहादुर देउवा पाँचपल्ट प्रधानमन्त्री बनिसके, पुष्पकमल दाहालले पनि दुईपल्ट ०६५ र ०७४ मा सत्ताको नेतृत्व गरे । मंसिरमा हुने आमनिर्वाचनपछिको प्रधानमन्त्री पदका लागि अर्जुन दृष्टि लगाउनेमा पनि उनै ओली, देउवा र दाहाल छन् ।

■ **कुलचन्द्र न्यौपाने** (काठमाडौं)

कोप्रेसमा जव-जव प्रधानमन्त्रीको विषय उठ्छछ, शेरवहादुर देवा ज्योतिषीको प्रसंग स्थापनाहन्छन् । ज्योतिषीले सात प्रसंग प्रधानमन्त्री बन्ने योग छ भनेर केही वर्षअघि भविर्दिएको भविष्यवाणी उनको राजनीतिक यात्रामा 'सच्चीबानी नुस्ती' नै बनेको छ ।

अंगाली बलियो बनाउने, सुशासन कायम गर्ने, आर्थिक संकटबाट मुक्तलाई समृद्धिको यात्रामा लैजाँने सपना उनी देख्नेथुन । देख्नुथुन, ज्योतिषीले गरेको भविष्यवाणी । अहिले त्यही भविष्यवाणीलाई आधार बनाएर देवाले चुनावी रणनीति तय गरिरहेका छन् ।

७३ वर्षीय देवबा पांच पटक प्रधामन्त्री भइसकेको छन । उति नै पटक प्रधामन्त्री भएका नेता पाँचजनाप्रमाद कोइरालालाई उछिर्ने सबैभन्दा बढी प्रधामन्त्री जेको सुर्खि राजेबाहेक उनको अरू लक्ष्य देखिँदैन, र्भन्दै । उनका विवासपास सञ्चारमन्त्री जेको ज्ञानदेवबहादुर कार्कीले एक पटक फेरि देवबा नै प्रधामन्त्री हुने बताए । 'समाचारको नेतृत्वका हामी चुनावमा जान्छौ, चुनावबाट गुला पार्टी भए सरकारको नेतृत्व गर्ने हो' यस्तोयसो कायस पुग्यो भने एक पटकझड्की पटक उति उहाँ नै प्रधामन्त्री बन्दछु' उनले कात्तिपुर्सँग भने, 'मुलुकलाई आर्थिकदृष्टी समथ्र्को बाटोमा लैजाने भोक इहामा देखिन्छ । त्यसका लागि एक पटक मौका दिनु पर्ने पछ्छ ।'

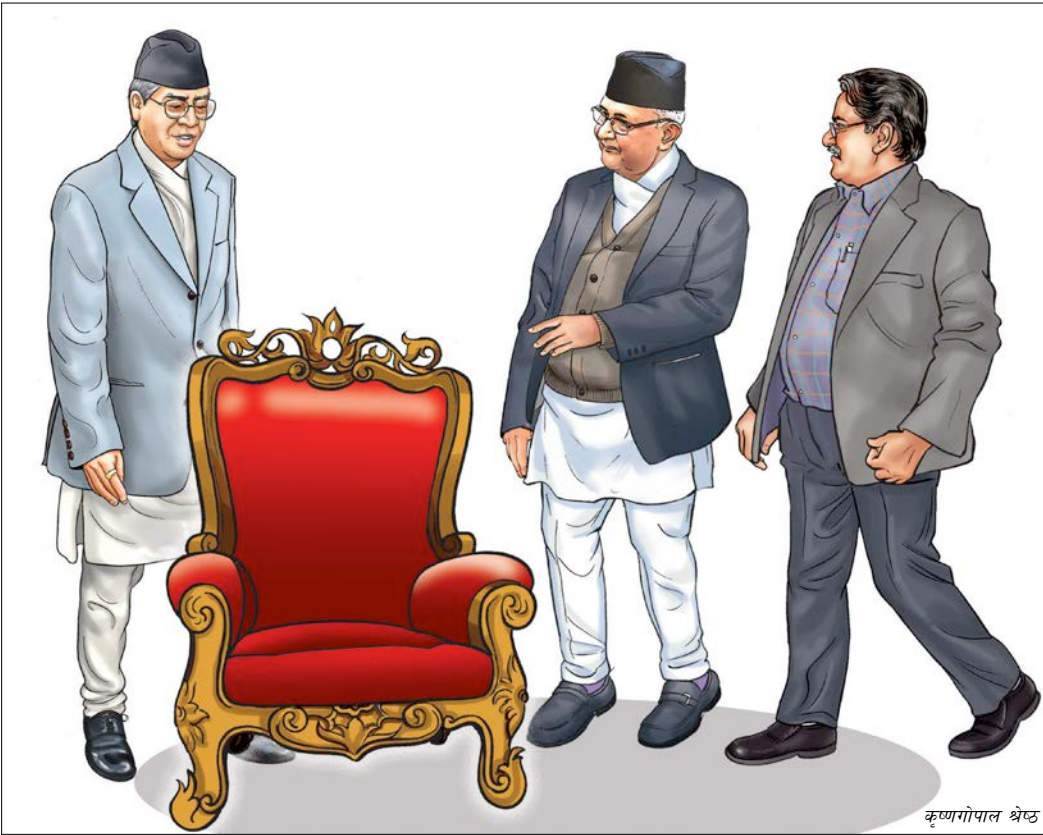
दुई तिहाइ निकट बहुमतको सरकार
चलाउन नसकेर काय्पालेम डेढ वषर् बाँकी छैने
अधिकांश फर्केका एमाले अध्यक्ष चेरी शर्मा
ओलीको दाउ पछि उनि आगामी निर्वाचनपछि
प्रधानमन्त्री हुनेभैं छ। त्यसैका लागि उनले
सम्पूर्ण शक्ति लगाउरेका छन्। दुई पटक
प्रतिनिधिसभा विघटन गरेर राजनीतिलाई
अस्थिर मार्गमा हल्यएका ओलीले पोर
राजनीतिक स्थिति र समृद्धिकै नफाको
कालबाट गरिरेका छन्। प्रधानमन्त्रीका लागि
तत्काल उनको विकल्पमा अर्थ सन्ने रूप नेता
आएला छैनन्। निर्वाक्य चुनौती ओलीलाई
आम्हारे सारै नेतृत्वबुझी अभीमान
थालेको छ। एमाले नेता खगराज अधिकारी
समाजवादी राजनीतिमा ओलीसँग तुलना गर्न
नसक्ने अरू कुनै क्षमतावान र राष्ट्रवादी नेता
दाबी गर्छन्। 'कार्यशैली,

देशभक्तिप्रतिको अडान, लोकतन्त्रप्रतिको प्रतिबद्धता, आर्थिक समृद्धि र विकासका एजेन्डामा ओलीसँग अरू नेताको तुलना हुन सक्दैन,' उनले भने, 'ओली एमालेका मात्रै नभएर राष्ट्रिय राजनीतिकै चम्बक हुन् ।'

शान्ति प्रक्रियामा आफ्नो दुई वर्षमा
माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष प्रधानमन्त्री दाला
पुष्पकमन्त्री थिए । प्रधानमन्त्रीको पद
पशुपतिनाथको भट्ट फेर्नेजस्ता गतिविधिको
कारण उनि सत महिना बस्न सको
नेतृत्वमा टिक्न सकेनन् । त्यहि बेला दाला
नेतृत्वको सरकार भन्दै ओली नेतृत्वको
पछिल्लो सरकार जस्तै वलियो हैसियतमा
थियो । २०५४ सन्वत्समा निर्वाचनको
माओवादीहरूले मुलुकै सबैभन्दा ठूलो हल
बनाएको थियो । दाला ०४४ मा कांग्रेससँग
गठबन्धन बनाएर दोस्रो पटक प्रधानमन्त्री
भए । अहिले उनि तेस्रो पटक प्रधानमन्त्री हुने
दोस्रो दल । आगामी चुनावविह्वल अलोकालो
सरकारको नेतृत्व गर्ने विषयमा कांग्रेस र
माओवादीहरू चर्चा चरिपरको छ । त्यसमा
पनि सुस्मा आफू नै प्रधानमन्त्री बन्ने दावामा
दाला संलग्न छन् ।

दहालानिकट नेता हरिबोल गजुरेलका
 अनुसार माओवादीहरू बिचक्यै एक पनि
 अबको एक कार्यकाल दहाल नै प्रधानमन्त्री
 हुनेछन् । प्रधानमन्त्री बन्ने दौडमा रहेका
 देउडालाई चिन्दा उनी भावी प्रधानमन्त्रीका
 रूपमा दहाललाई अझ सारेर माओवादी केन्द्र
 'अधक्षेप' गर्ने नजाने पनि बताउँछन् ।
 'अधक्षेप एक पटक प्रधानमन्त्री बन्न इच्छा
 प्रकट गरिसन्नुभएको छ । त्यहीअनुसार
 क्रियाशीलता बढाइरहेको अवस्थामा पार्टीले
 अर्को बिचक्यै सोचको छैन,' उनले भन्ने ।
 'चुनावप्रेर प्रचण्ड भावी प्रधानमन्त्री हो भनेर
 जोडा बनाएर पिन बिस्मर सञ्चल ।' चुनौती
 परिणामले पिन कसले पहिले सरकारको नैतृत्व
 गर्ने ठुलो लगाउने नेता गजुरेलले बताए ।
 'गठबन्धनमा गइसकेपछि आलोपालो
 स्वाभाविकै हुन्छ । हिजो एमालेसँग पिन
 आलोपालोकै करा थियो । यसलाई प्रधानमन्त्री
 शेरबहादुर देउडाले बर्कोटे करा हो ।'

वाम विश्लेषक खगेन्द्र प्रसाईं पार्टीको आन्तरिक शक्तिमा रहेको पकड हेर्दा देउवा, ओली र दाहालकै वरिपरि नै आगामी पाँच वर्ष अस्थिर राजनीतिले चक्र मार्ने अनुमान लगाउँछन् । तीन शीर्षसहित उमेरले पाका

कृष्णगोपाल श्रेष्ठ

नैतारुलाई चुनावमे हारए विस्व
समानासमेत कम रहेको विश्ले
स्छाला वतारुछुन । २०४८
चुनावमा हावी हुँदै आएका अर्जु
सय पटक एकमुट्ट फर्प्याउनुअ
सालसँगै पटक-पटक उनले, प्रधान
असफलता र अन्तिममिताताक
योकेकारुलाई छोडी-छोडी
लगाउनुपर्थ । प्रत्यक्षतर्फ मात्र
समाजपातिक सूचीको अप्रतिमता
कर्ता अनुहार छनू, त्यसमा पनि
जस्तो छ, छालु, आसतावार
दैवीकमा लेखेको, साइतपात
विचौलैयाको जगजगी अर्याधिक
मनादताको साक्ष गुमाएकाले
कवच भएको छ, त्यो । त्यस्ता
उमेरवार वोकेर उठ्नु पाटीलाई

अस्वीकार गर्न सक्नुपर्छ। अनि मात्र यो
चुनावको औचित्य स्थापित हुनेछ, दलहरूमा
नयाँ नेतृत्व सञ्चार हुन्छ, संसद् र सरकारले
नयाँ गति पाउन सक्छन्।’

खनालको उक्त विचारसँग वाम विश्लेषकहरू
प्रसाई सममत छैनन्। एकातिर उनी
गठबन्धनलाई स्वाभाविक मान्छन् र यो
अतिप्राथम्य अन्धकारसमेत रहेको बताउँछन्।
भने अर्कातिर उमेरले नभएर पार्टी र
सरकारको नेतृत्व विचार एजेन्डाबाट नापुनिने
तर्क गर्छन्। उनका अनुसार पार्टी आतंककारी
संरचनामा देखावट, ओली र दाहालको पछड
यस्तो छ कि उनीहरूको अर्शिका बीच अन्य
व्याक्ति प्रधानमन्त्री हुने सम्भावना नै कम छ।
प्रसाई भन्छन्, 'आर्थिक वा मुलुकमा कुनै संकट
उत्पन्न भएर राजनीतिक नेतृत्व नै बदल्ने
परिस्थिति बनेमा बाहेक देउवा ओली र

दाहालमध्येबाटै अबको पाँच वर्ष प्रधानमन्त्री बन्ने हुन् ।'

विवेकप्रकाश प्रसाई आचरण, संस्कार न प्रवृत्तिमान प्रेम देवडा, ओली दहालभन्द सत्यसङ्कोक पुस्तकालय कने भिन्नता नरकेक उनीहउङ्गु । एसातेमा हजार ओली छन् उनीहरूमा संकोक, बोल्ने संस्कार संकोक ओलीको जस्तो छन् । करिमेसमा प्रेम हजारो देवडा छन् । तिने देवडाहरू मिलेनौँ चाँयै महाविश्वेश्वरमा फेरि संस्कारप्रति बनाए माओवादीमा साना प्रण्डहरू छन् उनीहरूले ठूला प्रण्ड बनाएका छन् उमेरले होइन, संस्कार, आचरण र सोचक भिन्नताले नैलेवजाए विस्थापन गर्ने हो, उनले भने, 'अर्को पक्ष, राज्य सत्ताको केन्द्रीय भन्नेकै पार्टी हो । पार्टी ठीक बाएँ संस्कार अनालत, स्थानीय तह संसे ठीक हुन्छ

अन्ततः मुलुक ठीक हुन्छ । पार्टीको शक्ति नै
यिनै तीन नेताको हातमा छ, भने अरूले प्रयास
गरेर पनि त्यसले परिणाम दिन सक्दैन ।’

एतामसी अली र माओवादीमा महाल नै
निर्गन्कल्प हुन् । कांग्रेसमा देवदाली महामन्त्री
गणग थापाले चुनौती दिँदै आएका छन् ।
उनको चुनौतीवादी देवदाले गम्भीर ढंगले
सोचेका छैनन् । नेता रामचन्द्र पौडेलको
चाहना पनि एक पटक प्रधानमन्त्री बनें छ ।
‘देवदालको दिने टिक्टाटाट चुनाब जितेर आउने
सांसदहरूले गणग थापालाई संसदीय अडानले
नेता बनाउला’ र उनी प्रधानमन्त्री होलान्
भन्ने आशा धेरै गर्न सकिन्छ । तर, देवदालहरूले
मूलक हान्न सक्दैनन् । उनीहरूले विश्रामगान
लिनुपर्छ भन्ने संसदीय दिन गानको उम्मेदवारी
महत्त्वपूर्ण हो, कांग्रेसका एक नेताले भन्ने

भारताक लीग पवरा उद्वेगमेत रहेका
 काँग्रेस नेने दीपकभारा उपाध्याये अकेले
 काँग्रेसकामे केही गन मन छु भन्ने नवने
 अहिले किन गन नसकेको भन्दै देउवा लखित
 प्रश्न गरे । 'वैसा पटक पाटी सभापति बन्द
 गन उहाँले मलाई एउटा पटक काम गन
 दिनुहोस् भन्नुभयो, अहिले प्रधानमन्त्री छु
 पन अर्को पटक म केही गर्छु भन्ने कुरा
 उहाँका छन् । यो सरकारको अिय अर्को
 महिना बाँकी छ । आज किन काम नगर्ने ?
 उनले भने, 'राष्ट्रिय हितमा भन्दा पनि
 आफ्नो स्वार्थका लागि गठबन्धन बनाइएको
 छ । नेताहरूका कारण देशको
 विश्वसनीयतासमेत गम्दै गएको छ ।'

उपाध्यायले निर्वाचनमा बन्न लागेको गठबन्धनमा कुनै विचार र उद्देश्य प्रस्ट नरहेको र सत्ताको अंकगणितले नेपाली राजनीतिको मूल समस्या समाधान गर्न नसक्ने बताए। '२०१५ सालमा वीपीले पाएको दुई तिहाइपछि सबैभन्दा बलियो सरकार ओली नेतृत्वको थियो। त्यसैमा सरकारमेस्ट पाँच टिकन सकेन। यसैमा ठूलो समस्या छ,' उनले थपे।

अर्का विश्लेषक पुरञ्जन आचार्य
गठबन्धनको उद्देश्य देउवा र दाहालबीचको
लेनदेन मात्रै रहेको बताउँछन् । वैचारिक
मान्यताविपरीतको गठबन्धनले पार्टी र मुलुक
दुवैलाई बिगानै उनको निष्कर्ष छ । 'मुलुक
बनाउनका लागि गठबन्धन गरिएकै होइन
यो एमालेलाई रोक्ने र सरकार निर्माणमा
संख्या पुर्‍याउने खेल मात्रै हो,' उनले थपे ।

‘वेथिति हटाउने, सुशासन कायम राख्ने, प्रणाली बलियो बनाउने र समग्रमा मुलुकको समृद्धि बढाउने उद्देश्य यसले बोकेको छैन ।’

अहिंसेको राष्ट्रिय राजनीतिको तरगामा एकातिर देउवा र दाहाल एमालेबाहेक सबै राजनीतिक दल (राप्रपा, मजदुर किसान पार्टी)बाहेक) लाई एक ठाउँमा ल्याउने कसरतमा छन् । अर्कोतिर ओली छन् । दुवै पक्षको मुख्य उद्देश्य नै निर्वाचनपछिको प्रशान्तिपूर्ण हुने भन्नेमा केन्द्रित छन् । उभर क्रियाशील र कार्यकालका हिसाबले यी तीन जना नेता पाँच वर्षपछि विस्थापित हुने भएताले पनि यसै पटक प्रधानमन्त्री बन्ने आकांक्षामा छन् ।

काँग्रेस नेता उपाध्याय शश र अन्तर्राष्ट्रीय
परिवेशका कारण अहिल्यै गठबन्धन के हृद्द
नगेर ओकुवा गन नमिले बताउँछन् । होरको
जुवालेले सर्वोच्च सम्पत्ति ले दामाज राखे
पाएका सवे अवसर गुमाएका ओलीले आफू
प्रधानमन्त्री बन्न आखिरी समर्थता जस्तो पनि
तिकडम अपनाउन सक्छन्, उनले भनि
राजनीतिक दल र शीप नैताहरूको चरम
असन्तुष्टि वहेको छ । सरकारले डेलिभरी गन
नसक्दा जनतामा चरम नैराश्य छ । यसले
राजनीतिक दललाई विस्फोट बनाउन पनि
सक्छ । अर्थात् अर्थात् परिणामा उनीहरूले
सोचेजस्तो नपानउन पनि सक्छ ।'

विश्लेषक प्रसाईं भने जस्तो गठबन्धन भयो
 भने मच्चिन्ने, भएपनि बिरोध गर्ने दोहोरो
 मापदण्ड गठनहरूमा रहेको बताउँछन्
 “नुनापण्डित नुताहरूमा पनि मिल्छ भने आझा
 किन गर्न मिल्दैन ?” उनी भन्छन्, “गठबन्धनमा
 पैदातात्तिक भिन्नता पनि सावै छैन । सबै पार्टी
 छुनै नदैन त हुन् । समाजवादपक्ष पार्टी कुनै
 छैनन् ?” उनी पा मत्रै बदल्दा अहिलेको
 स्थितिमा कुनै परिवर्तन नआउने बताउँछन्
 “देउवा स्वयंको उत्पत्ति गिरिजादेवमा
 कोइरातासायँ संधर्ष गरेर भएको हो । अहिले
 गिरिजासायँको फोटोपार्टी देउवामा देखिन्छ
 तर, पार्टीभित्र उनले जस्तै संधर्ष गरेर
 विस्थापित गर्ने खोजे नता कोही देखिदैन
 प्रसाईँले भने, “शौलीका ठाउँमा आउने
 रामप्रसाद वा जोसूँकै होस्, उमेरको फरक
 होला । सोच, दृष्टिकोण र कार्यकममा फरक
 छैन । महाशिवरातमा लाखौँ कार्यकर्ताले
 थिएनौं तै नतृत्तमा राख्छन् अनि प्रधानमन्त्री
 वन्त हुन भने मिल्छ ?”

Kantipur TV HD, the most popular TV channel in Nepal, brings Nepal to its audiences.
Its programmes provide in-depth analyses about the issues of the day and reflect the people's voice.

ASSOCIATE EDITOR (FEW)

Job Description:

- Editing and proofreading large volumes of news content with consistent quality
- Work on a range of deliverables from daily news to current affairs
- Strategize and regulate the subject for daily broadcast
- Process a strong editorial judgment among the News team
- Demonstrate excellent journalistic writing and research skills

Requirement

- Master's in Journalism
- Minimum ten years of experience
- Should have a comprehensive knowledge of news and current affairs

COPY EDITOR (FEW)

Job Description:

- Check and edit text thoroughly for accuracy and consistency.
- Proofread rendered copy at various stages of development to attain 100% accuracy
- Confirm the issues are appropriate and factually correct content is released for final delivery
- Rewrite the body copy to improve clarity and readability
- Validate and ensure uniformity and consistency across content components

Requirements:

- Master's in Journalism
- Mini. 5 years of experience in the same field
- Extensive understanding of news and current affairs

BUSINESS REPORTER (FEW)

Job Description:

- Need to demonstrate a firsthand grasp of the dominating business and economic agenda
- Prepare and deliver substantial business material with close coordination with the Business Bureau
- Contribute to the essentials of breaking story and report on it with clear

- Analyze and retain the economic facts and figures along with an ability to explain complex issues to a non-specialist audience.

Requirements:

- Master's in Journalism
- Minimum 5 years of experience
- Extensive understanding of the national and international economy in terms of reporting

DIGITAL MEDIA MANAGER (FEW)

Job Description:

- Manage day-to-day social media handles of news and ensure brand consistency.
- Develop and implement creative social media strategies to align with business goals.
- Update social media content at regular intervals.
- Develop strategy and campaigns to publicise and promote news.
- Monitor, track, and analyse statistics of digital platforms using tools such as Google Analytics and Facebook insights.
- Evaluate the latest trends and techniques to find new and better ways of measuring social media activity.
- Stay up-to-date with current technologies and trends in social media, design tools and applications.

Requirements:

- Master's in Journalism
- Minimum 5 years of experience
- Aptitude to predict and gauge the sensitivity of news on digital platforms

CAMERAPERSON NEWS(FEW)

Job Descriptions:

- Assemble and set up camera equipment before and after filming
- Highly creative, technical who enjoys communicating and associating with people
- Be able to work accurately and can stay updated with the latest film equipment techniques
- Solve pressing technical issues regarding camera if and when needed

Requirement:

- Bachelor's in journalism

- Minimum 5 years of experience
- Extensive knowledge of handling an advanced level camera

VIDEO EDITOR (FEW)

Job Description:

- Bring together recorded footage into a finished project with creative vision and output suitable for broadcasting.
- Input audio, dialogues, graphics and effects
- Make sure the edited portions appear seamless and natural with the flow of the report
- Improve the video and sound quality of the content using various video software.

Requirement :

- Bachelor's in journalism
- Minimum 5 years of experience
- Sound knowledge in news-related video editing

POLITICAL REPORTER (FEW)

Job Description:

- Break news and produce high-impact, exclusive reporting on the political beat
- Showcase journalistic solid writing skills, research and editorial judgments
- Competitive demonstration of producing original and sensible political content
- Research background information about news stories to provide complete information to the public
- Review and evaluate notes taken about event aspects to isolate pertinent facts and details

Requirement:

- Master's in Journalism
- Minimum 5 years of experience
- Should be neutral with no political affiliation

NEWS ANCHOR (FEW)

Job Description:

- Researching the national and international current affairs.
- Meeting the reporters, news producers and fellow news anchors to be briefed on the routine news.
- Collaborating with the news chief and producers to select the impactful stories

to be broadcasted daily, considering the audience's preferences.

- Organizing the breaking news in a way that first presents the most interesting aspects.
- Revising scripts and preparing them well to be delivered live.
- Interviewing guests and other members.
- Introducing the news correspondents reporting from the sight and asking relevant questions.
- Complying with the moral code of the journalistic profession.

Requirement:

- Bachelor's in journalism
- Minimum 5 years of experience
- Should have command over English and Nepali language

NEWS PRODUCER (FEW)

Job Description:

- Provide aide for news anchor
- Able to meet daily deadlines based on quantity and standards of quality
- Consistent content inspection across various categories assigned
- Pitch, write and feature unique content across topics related to news
- Link effortless communication between news anchor and master control room

Requirement:

- Master's in Journalism
- Minimum 5 years of experience
- Should have command over English and Nepali language

PROGRAM PRESENTER (FEW)

Job Description:

- Closely work with producers and will be responsible for gathering information and interviewing guests
- Prepare and study content provided and determined by the team
- Covers current affairs, and news as assigned by the News Department and reports the facts through recorded programs or live broadcasts, either in the studio or out on location

Requirement:

- Master's in Journalism
- Minimum 5 years of experience
- Should have command over English and Nepali language

INTERNATIONAL DESK/COPY

Job Description:

- Good knowledge of International Relations & Affairs
- Analyze and

सिट बाँडफाँट जिम्मा शीर्ष नेतालाई

देउवा र दाहालबीच छलफलमा भदौ १५ भित्र सिट बाँडफाँट टुंग्याउने समझदारी, लोसपालाई सहभागी गराउंदा गठबन्धन दलभित्रै खटपट बढ्न सक्ने र कांग्रेसमा असन्तुष्टि चर्कन सक्ने चिन्ता

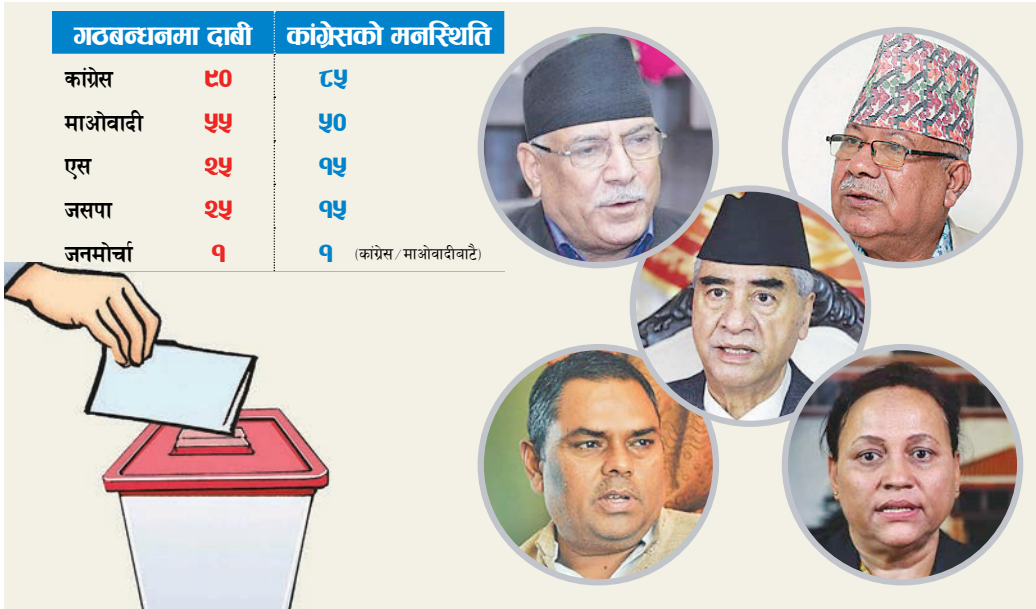
■ कुलचन्द्र ष्योपाले (काठमाडौं)

सत्तारूढ पाँचदलीय गठबन्धनले बनाएको कार्यदलले नसकेपछि प्रदेशसभा र प्रतिनिधिसभाको सिट बाँडफाँटका लागि बिहीवारदेखि शीर्ष नेतृत्वबीच छलफल सुरु भएको छ। कार्यदल संयोजक कृष्णप्रसाद सिटौलाले नेतृत्वसँग सहजीकरणको काम गरेका छन्।

बालुवाटारमा प्रधानमन्त्री एवं कांग्रेस सभापति शेरबहादुर देउवा र माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालबीच बिहीवार बिहान छलफल भएको थियो। देउवा र दाहालबीचको छलफलमा सिटौला र सञ्चारमन्त्री ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की उपस्थित थिए। देउवा-दाहाल कुराकानीपछि कार्यदल संयोजक सिटौला एकीकृत समाजवादीका नेता माधवकुमार नेपालसँग छलफल गर्ने उनकै निवास पुगेका थिए। सिटौलाले शुक्रवार जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) का अध्यक्ष उपेन्द्र यादवसँग पनि छुट्टै छलफल गर्ने भएका छन्।

कार्यदलमा सिट बाँडफाँटका लागि आधार बनाउने विषयमा विवाद बढेको थियो। खासगरी माओवादीले ०७४ मा जितेका प्रत्यक्ष सिटलाई कायम राखेर ८१ सिटमा मात्रै बाँडफाँट गर्नुपर्ने प्रस्ताव अघि सारेको थियो। एक वर्षअघि गठन भएको एकीकृत समाजवादी पार्टीको हकमा भने विशिष्ट मापदण्ड बनाउनुपर्ने माओवादीको जोड छ। माओवादीको प्रस्तावलाई जसपा, एकीकृत समाजवादी र राष्ट्रिय जनमोर्चाले सकारात्मक रूपमा लिए पनि कांग्रेस मानेको छैन। स्रोतका अनुसार ०७४ मा प्रत्यक्ष जितेका निर्वाचन क्षेत्रलाई कायम राख्दा कांग्रेसमा दुई दर्जनभन्दा बढी नेता व्यवस्थापन गर्ने चुनौती हुने र त्यसले देशभर असन्तुष्टि बढाउने तर्क कार्यदलमा रहेका कांग्रेस नेताहरूले राख्दै आएका छन्। यसमा समझदारी बन्न नसकेपछि उनीहरूले सबै निर्णय गर्ने जिम्मा शीर्ष नेताहरूलाई दिएका हुन्।

कार्यदलका संयोजक सिटौलाले सिट बाँडफाँट गर्ने काम कार्यदलस्तरमा सम्भव

नभएको बताए। 'यो काम सोचेजस्तो सहज छैन, कार्यदल तहमा निर्णय हुन सक्ने विषय नै होइन, गठबन्धन दलका नेतृत्व बसेरै टुंग्याउनुपर्छ,' उनले कान्तिपुरसँग भने, 'गठबन्धनको नेतृत्वलाई सहजीकरण गर्ने काम कार्यदलले गर्छ, यो काममा ढिलाइ गर्न हुन्न। ढिलाइ गर्दा गठबन्धनलाई नै असर पुर्‍याउँछ।' प्रधानमन्त्रीसँगको छलफलमा दाहालले ०७४ मा एमालेसँगको गठबन्धनमा ४० प्रतिशत सिट लिएर चुनावमा गएको प्रसंग उठाएका थिए।

'हामीले त्यतिबेला ४० प्रतिशत सिट लिएका थियौं, यसलाई पनि ध्यानमा राखी, अहिले अरु दल पनि गठबन्धनमा भएकाले हामीले सोच्नुपर्ने दायित्व छ, उनीहरूलाई समेत चित्त बुझाएर अघि बढाउने जिम्मेवारी हाम्रै हुने होला,' दाहालको भनाइ उद्धृत गर्दै स्रोतले भन्यो। एमालेसँगको गठबन्धनमा साठी-चालीसको समझदारी बनेपछि माओवादीले ५७ निर्वाचन क्षेत्रमा उम्मेदवारी दिएको थियो। अहिले कांग्रेससँग उसले ५५ सिट दावी गरेको छ। कांग्रेसले

९० सिटमा दावी राखेको छ। एकीकृत समाजवादी र जसपाले २५/२५ सिट मागेका छन्। प्रधानमन्त्री देउवाले सिट बाँडफाँटमा पहिला माओवादीलाई प्राथमिकता दिएका छन्। कांग्रेस र माओवादीबीच समझदारी बनेपछि अन्य दलसँगको बाँडफाँट सहज हुने बुझाइ उनको छ।

बालुवाटार स्रोतका अनुसार समझदारीमा आउँदा कांग्रेसले ८५, माओवादीले ५०, एकीकृत समाजवादी र जसपालाई १५/१५ सिट दिने गरी समझदारी बन्ने सम्भावना छ। गठबन्धनमा सामेल राष्ट्रिय जनमोर्चाले भने कांग्रेस र माओवादीले पाउने भागवाट एक सिट पाउने सम्भावना छ।

प्रधानमन्त्री देउवाले लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी (लोसपा) लाई समेत गठबन्धनमा जोड्न चाहेका छन्। लोसपा गठबन्धनमा आउँदा गठबन्धनका प्रमुख यी दुई पार्टीको बढी सिट संख्या घट्छ। 'कांग्रेसले आफ्नो भागको मात्रै घटाएर लोसपालाई सिट दिन सक्ने अवस्था छैन,'

कांग्रेसका एक पदाधिकारीले भने, 'त्यसका लागि गठबन्धन दलमै समझदारी बनाउन सभापतिजीले जोड दिनुभएको छ।' लोसपाले शुक्रबारसम्म आफूहरूलाई निर्णय दिन प्रधानमन्त्रीसँग आग्रह गरेको छ।

लोसपा अध्यक्ष महन्थ ठाकुर, राजेन्द्र महतोलागतले बिहान प्रधानमन्त्रीसँग भेटेर आफूहरूलाई अलमलमा नराखी शुक्रबारसम्म निर्णय दिन आग्रह गरेका हुन्। प्रधानमन्त्रीले शुक्रवार गठबन्धनको बैठक बोलाएर निर्णय दिने बचन दिएका छन्। लोसपालाई गठबन्धनमा सामेल गर्दा सबै दलबाट सिट घटाउन समझदारी बन्नुपर्ने प्रधानमन्त्रीको भनाइ छ। माओवादीका एक नेताका अनुसार लोसपालाई गठबन्धनमा सामेल गर्न प्रधानमन्त्रीलाई बाह्र्य, खासगरी भारतीय पक्षको चाहनाले बाध्य बनाइरहेको छ। तर यसले गठबन्धन दलभित्रै खटपट बढाउन सक्ने र कांग्रेसमा असन्तुष्टि चर्काउन सक्ने चिन्ता नेताहरूमा देखिन्छ।

जसपा र लोसपा एउटै गठबन्धनमा छँदा मधेश प्रदेशका ८ जिल्लामा सिट

व्यवस्थापनमा ठूलो समस्या आउने उनीहरूको भनाइ छ। मधेश प्रदेशबाहेक अन्य स्थानमा जसपा र लोसपाको संगठन छैन। ०७४ कै निर्वाचनमा उपेन्द्र यादव नेतृत्वको तत्कालीन संघीय समाजवादी फोरमले १० सिट जित्दा मधेश प्रदेशबाट मात्रै ९ सिट जितेको थियो। महन्थ ठाकुरलागत ६ नेताको सामूहिक नेतृत्व प्रणालीबाट चलेको तत्कालीन राष्ट्रिय जनता पार्टी (राजपा) ले पनि ११ सिट जित्दा दस सिट यसै प्रदेशबाट जितेको थियो। फोरमले एक सिट बाँके र राजपाले कैलालीबाट जितेका थिए। हाल उपेन्द्र यादव नेतृत्वमा रहेको जसपा र महन्थ ठाकुर नेतृत्वमा रहेको लोसपाले मधेश प्रदेशमै बढी सिट खोज्दा कांग्रेस सबैभन्दा बढी अप्ठ्यारोमा परेको हो।

कांग्रेस सहमहामन्त्री फरमुल्लाह मन्सुरले मधेश नै कांग्रेसको ठूलो जनाधार क्षेत्र रहेको र गुमेको जनाधार यसपटक फर्कनेको ०७४ को जस्तो परिस्थिति मधेसमा नभएको बताउँछन्। 'हामीलाई गठबन्धन आवश्यक छ तर हाम्रो पोजिसन मधेसमा बलियो छ, ०७४ मा जितेका सिटका आधारमा होइन, अब स्थानीय निर्वाचनमा प्राप्त मतका आधारमा सिट बाँडफाँट गर्नुपर्छ,' उनले भने।

०७४ मा मधेश प्रदेशबाट कांग्रेसले ६ सिट, माओवादीले ५ र एमालेले २ सिट जितेका छन्। '०७४ मा प्रत्यक्ष जितेका सिट संख्या नघट्ने गरी निर्वाचन क्षेत्र बाँडफाँट हुने कुरामा समझदारी बनेको छ। तर, त्यतिबेला ज-जसले जितेका छन्, तीनै निर्वाचन क्षेत्रलाई कायम राखेर बाँकी भागबन्डा गर्ने कुरा कांग्रेसले मान्दैन, होलसेलमा सिटको बाँडफाँट हुन्छ,' बालुवाटार स्रोतले भन्यो, 'प्रधानमन्त्री र दाहालबीच हेलसेलमै सिट संख्या टुंग्याउने प्रयास भइरहेको छ। मूल कुरा नै सिट संख्या हो। यसमा समझदारी बनेपछि कसले कहाँ-कहाँ छाड्ने भन्नेबारे सहमति जुटाउन समस्या हुन।' बिहान देउवा र दाहालबीचको छलफलमा ढिलोमा भदौ १५ भित्र सिट बाँडफाँटको कार्य सम्पन्न गरिसके समझदारीसमेत बनेको छ।

पदाधिकारीको नाम दाहालको खल्तीमा

■ बबिता शर्मा (काठमाडौं)

पार्टी महाधिवेशन सकिएको आठ महिनापछि माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल केन्द्रीय पदाधिकारी ठुग्याउने अन्तिम गृहकार्यमा लागेका छन्। तत्कालका लागि पुराना र बरिष्ठ नेतालाई 'व्यवस्थापन' गर्ने 'अन्तरिम' पदाधिकारी बनाउने र आर्मानर्वाचनपछि विशेष महाधिवेशन गरेर अधिकारसम्पन्न पदाधिकारी चयन गर्ने योजनामा दाहाल रहेको उनीनिकट नेताहरू बताउँछन्।

माओवादीको गत पुसमा आठौं महाधिवेशन भएलगत्तै बसेको पहिलो केन्द्रीय समिति बैठकबाट दाहाल अध्यक्षमा चयन भएका थिए। उनले गत असारमा नारायणकाजी श्रेष्ठलाई वरिष्ठ उपाध्यक्ष र तेस्रो वरीयताको उपाध्यक्षमा कृष्णबहादुर महारालाई अघि सारेका थिए। बाँकी पदाधिकारी ठुग्याउन बाँकी छ। वरिष्ठ उपाध्यक्ष श्रेष्ठका अनुसार शुक्रवार बिहान बस्ने स्थायी समिति बैठकमा पदाधिकारीको नाम प्रस्ताव गर्ने दाहालको तयारी छ। संसदमा नागरिकता विधेयकमाथि बहस भएकाले बिहीवार बोलाइएको स्थायी समिति बैठक शुक्रवारका लागि सरेको छ।

रामवृक्ष यादवको २८ औं स्मृति दिवसका अवसरमा बिहीवार पार्टी केन्द्रीय कार्यालय पेरिसडाँडामा आयोजित कार्यक्रममा दाहालले पार्टीको विशेष महाधिवेशन बोलाउने तयारी भएको बताएका थिए। त्यसअघि असारमा बसेको केन्द्रीय समिति बैठकमा पनि दाहालले विशेष महाधिवेशनको तयारी भइरहेको जानकारी दिएका थिए। 'पदाधिकारी चयनले पार्टीमा विवाद आए आसन्न निर्वाचनमा असर गर्छ, त्यसको विकल्पमा अहिले पुराना र वरिष्ठ नेतालाई पदाधिकारीमा लैजाँदा निर्वाचनमा जान सहज हुने अध्यक्षको बुझाइ छ।' दाहालनिकट एक नेताले भने, 'यही रणनीतिअन्तर्गत उहाँले पदाधिकारी चयनको प्रस्ताव ल्याउँदै हुनुहुन्छ। अहिले अन्तरिम पदाधिकारी जस्तै हुन्छ। विशेष महाधिवेशनपछि शक्तिशाली पदाधिकारी चयन गरिएला।' दाहालले विवाद निम्तिने जोखिमका कारण पदाधिकारी चयनलाई टाढै आएका थिए। खास गरेर महासचिवमा अर्थमन्त्री जनार्दन शर्मा र नेता वर्षमान पुनले एक-अर्कालाई स्वीकार गर्न नसकेपछि दाहालले तेस्रो विकल्पमा प्रवेश गरेर नेताहरू 'व्यवस्थापन' गर्न चाहेका हुन्। दाहालले शर्मा र पुनको विकल्पका रूपमा देव गुरुङ वा हिरबोल गजुरेलमध्ये एकलाई महासचिव बनाउने तयारी गरेका छन्। महासचिवमा दुई (पुन र शर्मा) जनाको फगडा पर्थे। चुनावमा जान अध्यक्ष मान्नुभएँ, एक नेता भन्छन्, 'चुनाव नहुने भएपछि महासचिवसहित पदाधिकारीमा सबैको चित्त बुझाउने जिम्मा तपाईंको हो भनेका हौं। त्यसकारण पदाधिकारीको नाम अध्यक्षको खल्तीमा छ। शुक्रवार बैठकमा प्रस्ताव गर्नुहोला।'

वरिष्ठ उपाध्यक्ष श्रेष्ठलागतका केही नेताको जोड पुन वा गिरिराजमणि पोखरेलमा सहमति नहुँदा अहिले चौथो वरीयतामा रहेका गुरुङलाई महासचिव बनाउनेमा छ। यसअघि पार्टीको कोषाध्यक्ष भएका गजुरेलले पनि महासचिवमा दावी गरेका छन्। महासचिवमा पम्फा भुसाल र शक्ति

बस्नेतको पनि दावी छ। तर, दाहालले यीमध्ये कसलाई महासचिव बनाउँछन् भन्ने यकिन नभएको नेताहरूको भनाइ छ। 'मतदान गर्ने वा वरीयताअनुसार चौथो नम्बरमा रहनुभएका देव गुरुङलाई महासचिव बनाऔं भन्ने कुरा भएको छ,' श्रेष्ठले भने। यसअघि महासचिवमा दावी गरेका शर्मा र पुनलाई दाहालले उपमहासचिवमा प्रस्ताव गर्ने सम्भावना छ।

पार्टीमा बिधानले पदाधिकारीको संख्या नतोके पनि एक वरिष्ठ उपाध्यक्ष भने तय गरेको छ। दाहालले नेताहरूसँगको परामर्शमा तयार पारेको प्रस्तावअनुसार उपाध्यक्षमा गणेश साह र दीनानाथ शर्मा पर्ने सम्भावना छ। 'अलि उमेर भइसकेका कमरेडलाई उपाध्यक्षमा व्यवस्थापन गर्ने तयारी अध्यक्षको छ,' एक नेताले भने, 'दीनानाथजी पनि राजनीतिक उत्तराध्याम रहेकाले पदाधिकारीमा आकांक्षा राख्नुभएको छ। गणेशजीले पनि सक्रिय राजनीतिमा नरहने संकेत गर्नुभएको छ,

देव गुरुङलाई

महासचिव, जनार्दन

शर्मा र वर्षमान

पुनलाई उपमहासचिव

बनाउने तयारी

त्यसकारण उहाँहरूलाई उपाध्यक्षमा व्यवस्थापन गर्ने सम्भावना छ।'

दाहालले गुरुङलाई महासचिवमा प्रस्ताव गरे गजुरेल उपाध्यक्ष बन्ने सम्भावना छ। गिरिराजमणि पोखरेललाई उपाध्यक्ष वा उपमहासचिवमध्ये एकमा प्रस्ताव गर्ने दाहालको तयारी छ। स्थायी कर्मिटी सदस्य पम्फा भुसाल उपाध्यक्ष बन्ने सम्भावना छ। सचिवमा लीलामणि पोखरेल, शक्ति बस्नेत, देवेन्द्र पौडेल, मातृका यादव, चक्रपाणि खनालको सम्भावना रहेको नेताहरूको भनाइ छ। शुक्रवारको बैठकमा दाहालले प्रस्ताव गर्ने नामलाई स्थायी समिति सदस्यले अनुमोदन गर्नुपर्नेछ।

गत असारमा बसेको माओवादी केन्द्रीय समिति बैठकले केन्द्रीय समितिलाई पूर्णता दिँदै पार्टीको स्थायी समिति र पोलिटब्युरो ठुग्याएको थियो। उक्त बैठकमा वैकल्पिकसहित १ सय ५६ सदस्यीय पोलिटब्युरो र ४१ सदस्यीय स्थायी समिति बनाउने निर्णय गरेको थियो। सोहीअनुसार पोलिटब्युरो र स्थायी समिति सदस्यको नाम ठुंगिएको हो। माओवादी केन्द्रीय समिति ३ सय ७७ सदस्यीय रहेको छ।

आवश्यकता

अनमोल आरोग्य केन्द्र प्रा. लि. भरतपुर चितवनस्थित होमियोप्याथिक पोलिक्लिनिकको लागि एक जना BHMS होमियोप्याथिक चिकित्सक आवश्यक परेको हुनाले ईच्छुक चिकित्सकले सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गर्दछौ।

सेवा सुविधा: Lodging+Fooding+ Salary + bonus, सम्पर्क फोन नं ०56-493800, मोबाइल नं.: 9855064414

नागरिकता विधेयक जस्ताको तस्तै पारित

काठमाडौं (कास)- राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले पुर्नर्वाचारका लागि फिर्ता पठाएको नागरिकता विधेयक प्रतिनिधिसभाबाट जस्ताको तस्तै पारित भएको छ। राष्ट्रपतिले वैवाहिक अंगीकृत, प्रादेशिक पहिचान, महिलाको आत्मसम्मानलगायत विषय उल्लेख गर्दै नागरिकता विधेयकलाई पुर्नर्वाचार गर्न भन्दै साउन २९ मा प्रतिनिधिसभामा फिर्ता पठाएको थिइन्।

प्रतिनिधिसभाको बिहीवारको बैठकमा गृहमन्त्री बालकृष्ण खाँणले राखेको 'राष्ट्रपतिको सन्देशसहित फिर्ता भएको नेपाल नागरिकता (पहिलो संशोधन) विधेयक २०७९ लाई प्रस्तुत रूपमा पारित गरियोस्' भन्ने प्रस्ताव मतविभाजनबाट पारित भएको हो। विधेयक जस्ताको तस्तै पारित गर्ने पक्षमा १ सय ३५ र विपक्षमा ६० मत परेको थियो। बैठकमा १ सय ९५ सांसद उपस्थित थिए। सभामुखले उक्त विधेयक बहुमतले पारित भएको घोषणा गरेका थिए।

प्रतिनिधिसभा बैठकमा राष्ट्रपतिको सन्देश र नागरिकता विधेयकमाथि बिहीवार ११ बजेदेखि छलफल भएको थियो। छलफलका क्रममा सत्तापक्षका सांसदले राष्ट्रपतिले संसद्बाट पारित विधेयक फिर्ता पठाउनु गलत भएको

काजका कर्मचारी फिर्ता गर्न निर्देशन

काठमाडौं (कास)- निर्वाचन आयोगले संघ, प्रदेश, स्थानीय र अन्य सरकारी निकायमा भदौ तेस्रो साताभित्र दरबन्दीअनुसार कर्मचारी व्यवस्थापन गरिसक्न सरकारलाई निर्देशन दिएको छ। आउँदो मंसिर ४ मा हुने आर्मानर्वाचनका लागि जर्गनाफि व्यवस्थापनका लागि आयोगले काजमा खटिएका कर्मचारीलाई पनि फिर्ता गर्न बिहीबार निर्देशन दिएको छ।

दरबन्दीअनुसार कर्मचारी पठाउन र काजमा खटिएकालाई फिर्ता बोलाउन आयोगले सरकारलाई भदौ २० सम्मको समय सीमा तोकेको छ। एकै चरणमा निर्वाचन गर्ने योजनाअनुसार आयोगले तीनै तहका सरकार, आयोग, बोर्ड, कोष, प्राधिकरणलगायतका संस्थालाई स्वीकृत संगठन संरचना तथा दरबन्दीअनुसारका कर्मचारी पद रिक्त नहुने गरी अनिवार्य पदस्थापन गर्न निर्देशन दिएको हो। निर्वाचनमा संघ, प्रदेश, स्थानीय तहका स्थायी कर्मचारी र शिक्षक परिचालन गर्ने गरी जनशक्तिसम्बन्धी निर्देशिका आयोगले पारित गरिसकेको छ। स्वयंसेवकबाहेक करिव २ लाख कर्मचारी निर्वाचनमा खटिनेछन्। एउटा मतदान केन्द्रमा मात्रै कम्तीमा ८ जना कर्मचारी खटिनेछन्। दरबन्दीको तह र पदनामबमोजिम सरुवा पदस्थापन भएका कर्मचारीहरूलाई निर्वाचन सम्पन्न नभएसम्म अन्यत्र काजमा नपठाउन र सरुवा नगर्नसमेत आयोगले सरकारलाई निर्देशन

दिएको छ।

निर्वाचन आयोगले मतदान केन्द्र र स्थललाई अगांता, अशक्त तथा लैंगिकमैत्री बनाउने व्यवस्था मिलाउन सरकारलाई निर्देशन दिएको छ। आयोगले मतदानस्थल तथा मतदान केन्द्रहरूमा रहेका संरचना संरक्षण, मर्मतसम्भार एवम् उक्त स्थानमा खानेपानी शौचालय, विद्युत, सडक, पुल पुलसा, कम्पाउन्ड वाल, तारबार तथा सञ्चारजस्ता सुविधाको व्यवस्था गर्न पनि निर्देशन दिएको छ। निर्वाचनका लागि मुख्य निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय र निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयलाई आवश्यक पर्ने सरकारी भवन, फर्निचर, इलेक्ट्रोनिक सामान, सवारीसाधन लगायत भौतिक सामग्री व्यवस्थापन गरी तयारी अवस्थामा राख्न पनि आयोगले भनेको छ। आयोगले आगामी आम-

निर्वाचनका लागि मुख्य निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय जिल्ला सदरमुकामस्थित उपयुक्त स्थलमा र एकभन्दा बढी निर्वाचन क्षेत्र भएका जिल्लामा स्थानीय प्रशासन तथा सम्बन्धित स्थानीय तहसँग समेत समन्वय गरी सम्बन्धित निर्वाचन क्षेत्रको केन्द्रमा पर्ने एवं भौतिक

पूर्वाधार तथा सुरक्षाका दृष्टिकोणबाट उपयुक्त हुने गरी निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय राख्ने स्थान तथा भवन यकिन गर्न पनि सरकारलाई निर्देशन दिएको छ। निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयका लागि सरकारी कार्यालय भवनको व्यवस्था गर्न नभए भाडामा लिन पनि निर्देशन दिइएको छ।

आवश्यकता

यस कान्तिपुर पब्लिकेसनस् लिमिटेडको लागि छक जना सवारी चालकको आवश्यक भएकाले ईच्छुक एवं योग्य नेपाली नागरिकले दरखास्त अहवाल गर्न हुन अनुरोध गर्दछौ।

१. पद : सवारी चालक

कार्य विवरण तथा आवश्यक न्युनतम योग्यताहरू

- ठग्युअल र अटोम्याटिक जुनसुकै प्रकारको ज़िप तथा कार चलाउन सक्ने र खटाइको इशुटि अनुसार अनुशासित रहि कार्य गर्नुपर्नेछ।
- कुतपुर्व नेपाल आर्मी, नेपाल प्रहरी वा सशस्त्र प्रहरीमा काम गरेकाेलाई बिशेष प्राथमिकता दिईने छ।
- कव्रितमा C कक्षा उत्तीर्ण भएको हुनु पर्नेछ।
- दरखास्त दिँदाको उमेर ४५ वर्ष नजानेको हुनुपर्नेछ।

दरखास्तका साथ संलग्न गर्नुपर्ने कागजातहरू

- वैयक्तिक विवरण
- नेपाली नागरिकताको फोटोकपि
- शैक्षिक योग्यताको फोटोकपिहरू
- लाईसैन्सको फोटोकपि

पुनश्च : आवश्यक सवर्ण कागजात संलग्न राखि मिति २०७९ भदौ १० गते भित्र hrd@kmg.com.np मा ईमेल गर्न सकिनेछ ।

Contractual Appointment

General Service Staff (Driver)

The ADB-Nepal Resident Mission (NRM) was established to assist its Headquarters in the implementation of projects and programs, in project processing, country programming and economic and sector work. It also coordinates ADB's activities with other resident diplomatic and donor missions, NGOs, academic institutions, local think tanks, private sector and other members of the civil society.

Appointment

The contract will be until 30 June 2023, with the possibility of further extension.

Reporting Arrangement

- Supervisor: Designated senior National Staff and Administrative Staff

Description of Responsibilities:

To provide reliable and safe driving services to ADB staff and visitors ensuring highest standards of discretion and integrity, sense of responsibility, excellent knowledge of driving regulations and local condition, protocol and security issues.

Selection Criteria:

Specific criteria include

- Suitability to undertake the responsibilities mentioned above at the required level
- Completion of Secondary Level Education (Class 10)
- Valid driving licenses (4 wheel and motorbike) is a must
- At least 3 years of work experience is required. Related experience in international agencies will be an advantage
- Knowledge of driving rules and regulations is mandatory
- Skills in minor vehicle repairs

www.adb.org

ताइवानद्वारा सैन्य अभ्यास, चकदैं तनाव

● सैन्य अभ्यासमा अत्याधुनिक लडाकु विमान सहभागी ● ताइवानसंग व्यापार वार्ता हुने अमेरिकी घोषणा

एजेन्सीहरू (ताइपेई/वाशिंग्टन)

अमेरिकी प्रतिनिधिसभाकी सभामुख नान्सी पेलोसीको ताइवान भ्रमणपछि उक्त क्षेत्रमा तनाव जारी रहेकै बेला ताइवानले आफ्नो अत्याधुनिक लडाकु विमानसहित सैन्य अभ्यास गरेको छ। ताइवानी कदमपछि चीनसंगको सम्बन्धमा थप तनाव बढेको छ।

चीनको वारम्बारको चेतावनीको बेवास्ता गर्दै अमेरिकी सभामुख पेलोसी आफ्नो एसिया भ्रमणका क्रममा अगस्ट पहिलो साता ताइवान उत्रेकी थिइन्। पेलोसीको भ्रमणको प्रतिक्रियारूप चीनले ताइवान स्टेटमा 'लाइभ फायरिङ' सहित अभ्यास गरेको हो। ताइवानले आफ्माथि आक्रमण गर्न चीनले सैन्य अभ्यास तীব्र पारेको बताएपछि अमेरिकाले चर्को आलोचना गरेको थियो।

अमेरिकी राष्ट्रपति कार्यालय ह्वाइटहाउसका 'चिनियाँ सैनिक गतिविधिहरू गैरजम्मैवार र ताइवान स्टेटमा शान्ति र स्थिरता कायम राख्ने लक्ष्यविपरीत रहेका' जनाएको थियो। उच्च अमेरिकी अधिकारीका रूपमा २५ वर्षपछि ताइवान भ्रमण गरेकी पेलोसीले ताइवानी राष्ट्रपति साई इंग-वेनसंगको भेटमा 'आफ्नो देशले ताइवानको साथ नछाड्ने र लोकतन्त्रको विश्वव्यापी प्रवर्द्धनका लागि अमेरिका दृढ रहेको' प्रतिवद्धता जनाएकी थिइन्। ताइवानले

पेलोसीलाई 'उच्च नागरिक सम्मान 'अर्डर अफ पर्सियस क्लाउड्स विथ स्पेसियल ग्राण्ड कोर्डन' समेत प्रदान गरेको थियो।

चिनियाँ विदेशमन्त्री वाङ यीले पेलोसीको भ्रमणले 'एक चीन' नीति उल्लंघन गरेको आरोप लगाउँदै चीनको सार्वभौमसत्तामाथि अमेरिकाले आक्रमण गरेको आरोप लगाएका थिए। अमेरिकाले ताइवानसँग चीनको एकीकरण प्रक्रिया अवरुद्ध पार्ने, चीनको विकासको बाधक बन्ने, भूराजनीतिक अवस्थालाई तोडमोड गर्ने र सही-गलतबीचमा द्विविधा उत्पन्न गराउने काम गरेको उनको दाबी छ। रूसी राष्ट्रपति भ्लादिमिर पुटिनले पनि सभामुख पेलोसीको ताइवान भ्रमण क्षेत्रीय अस्थिरता बढाउने अमेरिकी रणनीतिको एउटा हिस्सा भएको बताएका छन्।

ताइवान मामिलामा अमेरिका र चीन केही शान्त रहेका बेला ताइवानले पनि सैन्य अभ्यास सुरु गरेपछि त्यस क्षेत्रमा पुनः तनाव चर्कने निश्चित भएको छ। बुधवारको अभ्यासमा ताइवानी हवाई सेनाको 'एफ-१६ भी' अत्याधुनिक लडाकु विमान पनि सहभागी गराइएको छ। ह्वालिऐन काउन्टीमा गरिएको 'युद्ध तयारी' अभ्यासका क्रममा पानीजहाज र डुंगामा आक्रमण गर्न सकिने अमेरिकामा निर्मित 'हार्पन एजीएम-८४' क्षेप्यास्त्रसमेत प्रदर्शन गरिएको थियो। 'चिनियाँ कम्युनिस्ट फौज' को पछिल्लो

एकीकरण गर्न चाहेको बताउने गर्छन्। ताइवानले भने बेइजिङका 'क्रियाकलाप घुसपैठ, उत्पीडन र उत्तेजक' भएको जनाउँदै त्यस्ता कदम रोक आग्रह गर्दै आएको छ। आफ्नो छुट्टै सन्विधान रहेको ताइवानमा नेताहरू लोकतान्त्रिक प्रक्रियाबाट चुनिन्छन्। ताइवानलाई केही मुलुकले मात्रै स्वतन्त्र देशको मान्यता दिएका छन्। विश्वका धेरै मुलुकले चिनियाँ सरकारलाई नै मान्यता दिएका छन्। अमेरिका र ताइवानसँग आधिकारिक रूपमा सम्बन्ध स्थापित छैन। तर अमेरिकाले ताइवानले आफ्नो रक्षा गर्न पाउने विषयसँग सम्बन्धित कानून बनाएको छ।

यसैबीच, अमेरिकाले ताइवानसँग 'व्यापार वार्ता' गर्ने घोषणा गरेको छ। पेलोसीले ताइवान भ्रमण गरेको दुई सातापछि अमेरिकाले वार्ताको घोषणा गरेको हो। अमेरिकी व्यापार प्रतिनिधि कार्यालयले दुई देशबीचको पहिलो चरणको वार्ता सेप्टेम्बरमा हुने जनाएको छ।

वार्तामा 'व्यापार सहजीकरण, डिजिटल ट्रेड र अनियमितता विरुद्धका मापदण्ड' का विषयमा छलफल गरी टुंगोमा पुग्ने जनाइएको छ। अमेरिका र ताइवानबीच व्यापार वार्ताको विषय गत जुनमा पहिलोपटक सार्वजनिक भएको थियो।

दुवै देशका अधिकारीले 'दुवै पक्ष वार्तामा बसेर टुंगोमा पुग्ने सहमति भएको' जनाएका

छन्। '२१ औं शताब्दीको अर्थतन्त्रलाई पारदर्शी, निष्पक्ष, समृद्ध र लचिलो बनाउनका लागि हामी महत्वाकांक्षी तालिका लागू योजनामा छौं,' अमेरिकी व्यापार प्रतिनिधि सराह वियान्चीद्वारा जारी विज्ञप्तिमा उल्लेख छ। अमेरिका र ताइवानबीच सन् २०२० मा १ खर्ब ६ अर्ब डलर वरावरको व्यापार भएको थियो। ग्लोबल फायर पावरका अनुसार सैन्य शक्तिका आधारमा ताइवान विश्वमै २१ औं स्थानमा पर्छ। १ सय ४२ देशको सूचीमा चीन तेस्रोमा छ। २ करोड ३५ लाख जनसंख्या रहेको ताइवानमा सक्रिय सेनाको संख्या १ लाख ७० हजार छ।

चीनमा सक्रिया सेना २० लाख छन्। भन्डै डेढ अर्ब जनसंख्या रहेको चीनमा ५ लाख १० हजार जगडा सैनिक छन्। ताइवानमा जगडा फौजको संख्या १५ लाख छ। चीनको यस वर्षको रक्षा बजेट करिब २ खर्ब ३० अर्ब अमेरिकी डलर छ भने ताइवानको रक्षा बजेट जम्मा १६ अर्ब ८० करोड छ। चीनसँग ५ हजार २ सय ५० सैन्य ट्यांक छन् भने ताइवानसँग १ हजार १ सय १० वटा मात्र छन्। त्यस्तै, चीनसँग ५ हजार ८ सय ४४ र ताइवानसँग १ हजार ६ सय ६७ वटा तोप छन्। ताइवानको तुलनामा चीनसँग भन्डै ४ गुणा बढी लडाकु विमान छन्। चीनसँग ३ हजार २ सय ८५ वटा लडाकु विमान छन् भने ताइवानसँग ७ सय ४१ वटा मात्रै छन्।

विस्फोटमा २० को मृत्यु

काबुल (एजेन्सी)- अफगानिस्तानको राजधानी काबुलको एक मस्जिदमा वम विस्फोट हुँदा प्रमुख धर्मगुरुसहित कम्तीमा २० जनाको मृत्यु भएको छ। विस्फोटमा ४० जना घाइते छन्।

एक प्रत्यक्षदर्शीका अनुसार विस्फोटमा धर्मगुरु मौलवी मुल्ला अमिर मोहम्मद काबुली मारिएका हुन्। घाइते हुनेमा कैयौं बालबालिका छन्। तालिबानले सत्ता कब्जा गरेको एक वर्षपछि धार्मिकस्थलमा भएको आक्रमणको जिम्मेवारी भने हालसम्म कसैले लिएको छैन।

सिद्दिकिया मस्जिदलाई लक्षित गरी बुधवार साँझको प्रार्थनाको समयमा आक्रमणको विस्फोट गराइएको हो। विस्फोटमा घाइते भएकामध्ये ५ बालबालिकासहित २२ जनालाई घटनास्थलबाट इटालियन आपत्कालीन अस्पतालले उद्धार गरी उपचार गराइरहेको जनाइएको छ।

काबुल प्रहरी प्रवक्ता खालिद जाद्वानले मस्जिदभित्र भएको विस्फोटको पुष्टि गरेका छन्। यद्यपि, उनले मृतक तथा घाइतेको विवरण उपलब्ध नगराएका स्थानीय सञ्चार माध्यमले जनाएका छन्। तालिबान प्रवक्ता जवहल्लाह मुजाहिदले विस्फोटको निन्दा गर्दै अपराधीले चडि सजाय पाउने बताएका छन्।

इस्लामिक स्टेट समूहका स्थानीय सहयोगीले तालिबान र सर्वसाधारणलाई लक्षित गर्दै पछिल्लो समय अफगानिस्तानका विभिन्न क्षेत्रमा आक्रमण बढाएका छन्। गत साता पनि उक्त समूहले एक जना प्रमुख तालिबान धर्मगुरुको हत्या गरी त्यसको जिम्मेवारी लिएको थियो।

बेलायतमा रेल हडताल

४५ हजार कर्मचारी हडतालमा उत्रेपछि जनजीवन अस्तव्यस्त

■ **नदीन पोखरेल** (लन्डन)

रेलसेवाका भन्डै ४५ हजार कर्मचारीले तीन दिनै हडताल सुरु गरेपछि बेलायतको जनजीवन अस्तव्यस्त भएको छ।

कर्मचारीहरू तलब, सेवा सुविधा बृद्धिको माग गर्दै बिहीवारदेखि आन्दोलनमा उत्रिएका हुन्। बिहीवारको हडतालमा १८ वटा कम्पनीका कामदार संलग्न रहेका स्थानीय सञ्चार माध्यमहरूले जनाएका छन्।

कतिपय रूटमा सेवा ठप्प भएको छ भने सञ्चालनमा रहेका रूटमा पनि सीमित अवधिका लागि मात्र (बिहान ७:३० देखि साँझ ६:३० बजेसम्म) मात्र सेवा सञ्चालित हुने जनाइएको छ। हडतालका कारण आधाभन्दा बढी रेललाईन बन्द छन्। बिहीबार करिब २० प्रतिशत रेलले मात्र सेवा दिएका जनाइएको छ। शुरुवार त बसका कामदार पनि हडतालमा उत्रेका छन्। शनिवार करिब ५० प्रतिशत सेवा बन्द हुने बीबीसीले जनाएको छ।

हडतालका कारण हजारौं यात्रुहरू सास्ती खेप्न बाध्य भएका छन्। खासगरी कामदार, महोत्सव र लईसमा क्रिकेट टेस्ट म्याच हेर्न जाने दर्शक प्रभावित भएका जनाइएको छ। यात्रुहरूलाई आवश्यक परेको खड्डामा मात्र रेल यात्रा गर्न सूचना जारी गरिएको

बेलायतको वाटरलू स्टेशनमा बिहीबार रेल सेवाबारे राखिएको जानकारी हेर्ने यात्रु।

तस्विर : एपी

छ। सेन्ट्रल मिडलसेक्स हस्पिटलमा कार्यरत अर्जुन वोहराले रेल हडताल हुँदा काममा जान असहज भएको बताए। 'बेलायतमा हडताल, आन्दोलन नौलो लाग्थ्यो। अब त दिनहुँजसो हुन थाल्यो,' उनले भने, 'महँगिले आकाश छुँदा पनि तलब नबढेकाले यस्तो आक्रोश सबैतिर फैलने देखिएको छ।'

रेल, म्यारिटाइम एन्ड ट्युन्सपोर्ट (आरएमटी) युनियनले हडताल आह्वान गरेको हो। आरएमटीका महासचिव मिर्क लिन्चले ज्याला बृद्धि नगर्नेसम्म अनिश्चितकाल हडताल गर्ने चेतावनी दिएका छन्। जुन महिनाभर यो छैटौँ हडताल हो। राष्ट्रिय

हडतालका कारण रेल उद्योगले दैनिक ३ करोड बेलायती पाउन्डको नोक्सानी बेहोरको छ। यातायात मन्त्रालयका प्रवक्ताले युनियन नेताहरू सहमतिमा आउनुको सट्टा लाखौं मानिसको दैनिक जीवन प्रभावित गर्न चाहेको आरोप लगाएका छन्।

बेलायतमा महँगिले जनता आँजित छन्। एक दिनअघि मात्र बेलायतमा मुद्रास्फीति ४० वर्षयताकै उच्च भएको तथ्यांक सार्वजनिक भएको थियो। खासगरी, खाद्यान्न तथा ऊर्जाको बढ्दो मूल्य बृद्धिका कारण सन् १९८२ फेब्रुअरीयताकै उच्च मुद्रास्फीति भएको सरकारी तथ्यांक कार्यालयले जनाएको छ।

भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली

जन्मः
२०१८/४/३२

स्वर्गारोहणः
२०७९/०४/२२

स्व. मिश्र कृष्ण चडाल

हाम्रा प्रातःस्मरणीय पूजनीय ज्ञाई मिश्र कृष्ण चडालको असामयिक स्वर्गारोहण भएको १३ औं दिनको पुण्यतिथिमा दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं। साथै यस पीडादायी घडीमा हामीप्रति सहानुभूति एवं समवेदना व्यक्त गर्नुहुने आफन्तजन तथा सम्पूर्ण शुभेच्छुकप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछौं।

सासु/ससुराः अम्बिका प्रसाद ढकाल/बिन्दु देवी ढकाल
साला/साली बुहारीः
राजिव ढकाल/सुजना ढकाल
सन्तोष ढकाल/विजया ढकाल
मदैनीहरूः
प्राञ्जल ढकाल, सान्नी ढकाल, रुद्राणी ढकाल, सिलिमा ढकाल
एवं समस्त ढकाल परिवार

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्म
वि. सं. २००४/९/२९

दिवंगत
वि. सं. २०७६/४/३
कृष्णपञ्च पंचमी

स्व. इन्दिरा जोशी (राजमण्डारी)

पर्यटन क्षेत्रमा अग्रणी भूमिका निवहिर गरीको प्रथम नेपाली महिला पञ्चप्रदर्शक, विभिन्न सामाजिक संस्था र शिक्षा क्षेत्रमा काम गरेकी विद्विष्ट समाजसेवी, शिक्षाप्रेमी तथा आदर्श गृहिणी माती

मानविय जिवनमा मानिसको साथी को हो ? - घेर्य (धैर्यताको फल किनो हुन्छ) मानिस कसरी बुद्धिमान हुन्छ । - असल संगत ले पृथ्वीभन्दा ठुलो वस्तु के हो ?- माया, आकाश भन्दा ठुलो के हो ?- पिता परदेशको मित्र के हो ?- विवा, दुःख के जगलले हुदैन ? - रिस त्यागनाले सु-ख कसरी प्राप्त हुन्छ ।- सन् चरित्रको पालना गरेर सबैको प्यारी कसरी बन्न सकिन्छ - घमण्ड नगनले सकारात्मक सोच (Positive Thinking) नै जिवनको मूल मन्त्र सम्बन्ध स्व. इन्दिरा जोशीको दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै तृतीय वार्षिक पुण्य तिथिमा हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं।

पति : कनक विक्रम ध्वज जोशी
छोरा/बुहारी : कविन्द्र विक्रम ध्वज जोशी /रेडिना कायस्थ जोशी, मातीनीहरू : करिना जोशी, कृतिता जोशी
छोरी/ज्याई : कचन जोशी ग्रेड/उत्सव ग्रेड, माती/मातीनी : प्रबल ग्रेड/प्रयत्ना ग्रेड
समस्त जोशी परिवार तथा सम्पूर्ण सुनेधुक, इष्ट मित्र र नातेदारगुरु

हार्दिक समवेदना

जन्मः
२००१ फागुन २० गते

निधनः
२०७९ श्रावण २३ गते

स्व. भवानी देवी उपाध्याय

काठमाडौं विश्वविद्यालय केन्द्रीय कार्यालयका म्यानेजर श्री नभेन्द्र पौडेलकी ममतामयी आमा भवानी देवी उपाध्यायको निधनप्रति दुःख व्यक्त गर्दै दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामनाका साथ शोकसन्तप्त परिवारजनप्रति हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौं।

काठमाडौं विश्वविद्यालय परिवार

हार्दिक श्रद्धाञ्जलि

जन्मः
वि.सं.
१९६३/०६/२५

स्वर्गारोहणः
वि.सं.
२०७८/०५/१४
(कृष्ण अष्टमी)

स्व. प्रा. आनन्ददेव मर्द

हाम्रा प्रातःस्मरणीय, श्रद्धेय प्रा. आनन्ददेव मर्दज्यू स्वर्गारोहण हुनु भएको प्रथम वार्षिक पुण्यतिथिमा दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै भावपूर्ण श्रद्धाञ्जलि अर्पण गर्दछौं।

श्रीमतीः प्रा. सुशीला मर्द
छोरा/बुहारीहरूः
डा. निर्मलदेव/सुजु लामिछाने मर्द
डा. सौरभदेव/डा. लाजिमा वल मर्द
छोरी/ज्याईहरूः
कृष्णा/डा. मदनराज उप्रेती
सिर्जना/प्रा.डा. जिऐन शर्मा
माति/मातिनीहरूः
अस्मिता मर्द, प्रियता मर्द, सत्यक मर्द, निवेदिता मर्द
तथा समस्त मर्द परिवार

हार्दिक समवेदना

जन्मः
१९९० साल
८ महिना २५ गते

स्वर्गारोहणः
२०७९ साल
४ महिना २२ गते

स्व. बालाराम पन्त

कान्तिपुर टेलिभिजन नेटवर्कमा कार्यरत सहकर्मी कमल पन्तका पूजनीय पिता बालाराम पन्तको असामयिक निधन भएको आज १३ औं दिनको पुण्यतिथिमा दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै शोकसन्तप्त परिवारजनप्रति गहिरो समवेदना प्रकट गर्दछौं।

कान्तिपुर टेलिभिजन नेटवर्क लिमिटेड परिवार

प्रातर्नामि तमसः परमर्कवणम् । पूर्णं सनातनपदं पुरुषोत्तमाख्यं ॥
यस्मिन्निदं जगदशेषमशेषमूर्तौ । रज्ज्वां भुजङ्गम इव प्रतिभासितं वै ॥

अज्ञान विनिर्मुक्त नित्यप्रकाश स्वरूप वस्तु त्यो हो परिपूर्ण (सारा विभाग रहित) नित्य निरन्तर विद्यमान वस्तु, जसलाई अरु पुरुष र अक्षर पुरुषदेखि भिन्न उत्तम पुरुष भनी शास्त्रमा कहिएको छ ।

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्मः
वि.सं. १९८८ माघ १४

स्वर्गारोहणः
वि.सं. २०७८ भाद्र १४
(श्री कृष्ण जन्माष्टमीको दिन)

स्व. हेरा कुमारी खड्गी

हाम्रा प्रातः स्मरणीय ममतामयी माता हेरा कुमारी खड्गीको श्री कृष्ण जन्माष्टमीको दिन ब्रम्हलीन हुनु भएको आज प्रथम वार्षिक पुण्य तिथिमा दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं। यस दुःखद घडिमा हामीप्रति सहानुभूति, सहयोग तथा समवेदना प्रकट गर्नुहुने सम्पूर्ण इष्टमित्र, नातेदार तथा शुभेच्छुक महानुभावहरू प्रति हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछौं।

छोरा/बुहारीहरू
श्रीमान्/श्रीमती केशव खड्गी
श्रीमान्/श्रीमती हरि शुभ खड्गी
श्रीमान्/श्रीमती ईश्वर खड्गी
श्रीमान्/श्रीमती रामेश्वर खड्गी
श्रीमान्/श्रीमती परमेश्वर खड्गी
छोरी/ज्याईहरू
दुर्गा देवी/सिद्धि रत्न खड्गी
शारदा देवी/बुद्ध रत्न शाही
एवं
नाति/बुहारीहरू
नातिनीहरू
नातिनी/ज्याईहरू
पनातिहरू
पनातिनीहरू
तथा
श्री कृष्ण ईन्टरप्राइजेज, परिवार
इति टोल, ललितपुर

विदेशी मुद्रा		
अमेरिकी डलर	₹ 76.82	 सोन ₹ 19,100
युरो	₹ 79.49	
पाउन्ड स्टर्लिंग	₹ 84.22	 चाँदी ₹ 1,194
अस्ट्रेलियन डलर	₹ 66.89	
करीबी रियाल	₹ 34.4	

सहकारीमा चौतर्फी कडाइ

- आर्थिक संकट भन्दै केही सहकारीले बचत फिर्ता रोके, केहीले कार्यालय समय घटाए ● घरजग्गामा लगानी नगर्न, नगद लाभांश, बोनस वितरण नगर्न र नियमित वित्तीय विवरण प्रकाशित गर्न निर्देशन

■ यज्ञ बञ्जाडे (काठमाडौं)

समस्यामा पर्ने सहकारीको संख्या दिर्घानुदिन बढ्न थालेपछि, सहकारी संस्थाहरूले सन्ध्याका चौतर्फी कडाई गर्ने थालिएको छ। सहकारी क्षेत्रको संघीय सरकारले नियामक निकाय सहकारी विभाग, सहकारी अभिन्याय (राष्ट्रिय सहकारी महासंघ) लगायत केन्द्रीय संघहरू, सहकारी बैङ्कलगायत निकायले छुट्टाछुट्टै निर्देशन/चुनवा जारी गरेर सहकारी संस्थालाई चौतर्फी रूपमा कडाई गर्ने थालेका हुन्। निर्देशन/चुनवामा सहकारी संस्थाले सुगानन कायम गर्दै स्वनिर्णयमामा वस्न, सम्पति दाखिल गरिनुपर्ने ज्ञापन बुझिनुपर्ने, निर्णयन रूपमा वित्तीय विवरण प्रकाशन गर्नु, आर्थिक रूपले समस्यामा परेका सहकारीले सेयरधनीलाई लभार्श एवं कर्मचारीलाई बोसब वितरण नगर्नलगायत विभिन्न पञ्थमा कडाई गरिएको छ।

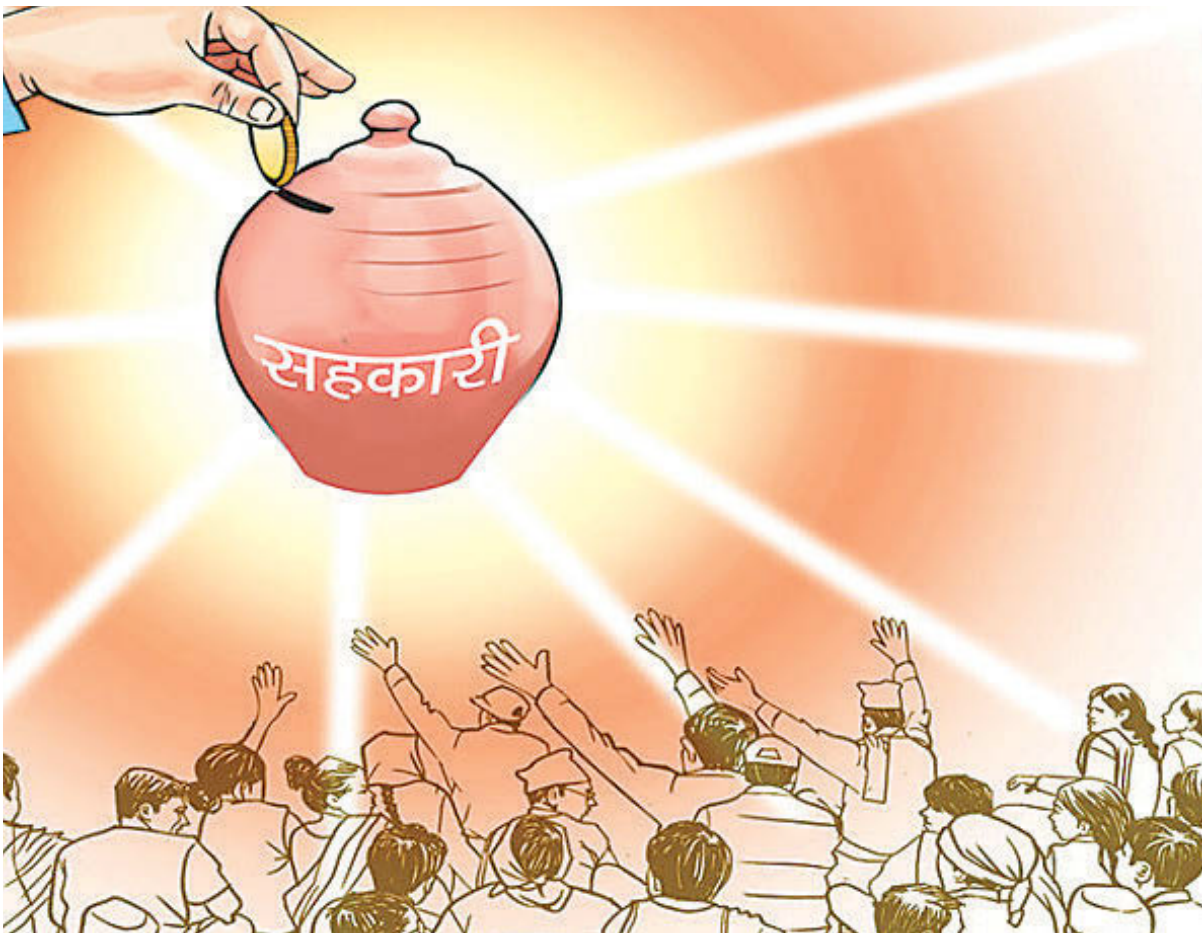
गत साउन २१ मा राष्ट्रिय सहकारी महासंघको अगुवाइमा १६ वटा संघको प्रतिनिधित्व रहेको सहकारी सहजीकरण सचिवालय ले सहकारीहरूलाई प्रतिनिधित्व ६ प्रतिशतभन्दा बढी वचत सदस्यलाई फिर्ता गर्न, पर्याप्त तरलता कायम राख्न, नगद लाभोश वितरण नगर्न, स्वनियमनमा बस्न अपिल गरेको थियो। सचन्यको अपिल जाको १० दिन पन नोबदे सहकारी विभागले साउन ३१ मा ११ बुँद निर्देशन जारी गर्दै सहकारी संस्थांलाई उच्च वित्तीय अनुशासन कायम गर्न र स्वनियमनमा बस्न भनेको छ।

यद्यपि सहकारी संस्थाहरूमा देखिएको गैरवित्तीय अनुशासनमा भने कमी आउनुको साटो कहीं बढ्दो छैन। एकातिर सहकारी संस्थाहरूमा निक्षेप फिर्तको लको बढेको छ भने अर्कोतिर सहकारी संस्थाले पनि चवककर्ताको मागअनुसार निक्षेप फिर्ता गर्न सकेका छैनन्। यही कारण आर्थिक रूपमा ठूला र बलिया भनिएका सहकारी संस्थाले पनि सूचना जारी गरेर तत्काल सदस्यलाई चवत फिर्ता दिन नसकिएको बताउँदै आएका छन्। उदाहरणका लागि काठमाडौँमा सञ्चालित एक चवत तथा अग्र सहकारी संस्थाले गत साउन ३१ मा सूचना निकालेर आर्थिक संकटकै कारण १० दिन चवककर्ताको चवत फिर्ता दिन नसकिएको बताएको छ। 'लामो समयदेखि देशको हरेक क्षेत्रमा बढ्दो आर्थिक प्रभाव अर्क सहकारी क्षेत्रमा पनि गएको विषम परिस्थितिको असरले यो संस्था पनि अछुतो रहन सकेन,' उक्त संस्थाको सूचनामा भनिएको छ, 'तथ्य अजडैछ १० दिनसम्म चवत रचन भुक्तानीको कुरा लगाई सम्पूर्ण व्यवस्थापन तथा कर्मचारी कर्जा चुक्ता र पुँजी अभिवृद्धिमा प्रभावकारी होमेलै लागी सदस्यहरूमा यथावत सेवा सविधा प्रवाह गर्न बाँदा गर्दछ।'।

काठमाडौंमा सञ्चालित अर्को एक बहुउद्देशीय सहकारी संस्थाले बुधवार (भदौ १० गम्) सूचना जारी गरेर केही समयसम्म मुद्दती, अधि र वोनसका लागि बचतको रकम भुक्तानी गर्न नसकिने तथा चल्ती बचतमा पनि तोकिएको सीमाभन्दा बढी फिर्ता गर्न नसकिने बताएको छ । 'लामो समयदेखि देशका हरेक क्षेत्रमा बढ्दो आर्थिक प्रभाव अर्क सहकारी क्षेत्रमा पर्न गएको विषयमा परिस्थितिको असरले यो संस्था पनि अख्तो रहन सकेन,' उक्त संस्थाको सूचनामा उल्लेख छ, 'तसर्थ आजको दिनदेखि अर्को सूचना नआएसम्म काउन्टर समय १०:१५ देखि १ बजेसम्म गरिएको र चल्ती बचतमा जो जसको दैनिक कारोबार गर्ने सदस्यहरूको हकमा प्रत्येक दिन २५ हजार रुपैयाँ गर्न कहिलेकाहीँ बचत हकमा साप्ताहिक २५ हजार रुपैयाँसम्म भुक्तानी गर्ने जानकारी गराइन्छ।'

पाछिल्लो समयमा सहकारी संस्थाहरूमा वचत फिन्नेको चाप बढेको र संस्थाहरूलाई उक्त चाप येन हम्मैभन्ने परेको पाठ्युप सहकारी महासंस्थानले अग्र्यध मीनारज कडेलले त्यिकारो । ललितपुरको देउराली, काठमाडौंको गौतमेश्वरी र धरानको वाराही सहकारीमा समस्या देखिएसंगै अरू आर्थिककठोरता रूपमा राम्रो देखिएका सहकारीमा पनि वचत फिन्नेको भौड बढेको उनले बताए । 'सहकारीलाई राम्रोसंग बुझेका ठूलर वचतकठोरता पनि योजनाबद्ध रूपमा वचत फिन्नेको देखियो,' उनले भने, 'एकैपटक बढे वचत फिर्ता गर्नुपर्दा आर्थिक रूपमा बलिया संस्थामा पनि अप्ठ्यारो परेको देखिन्छ ।' यही कारण सहकारी सहजीकरण संयन्त्रले वित्तीय अनुशासन कायम गर्ने, सम्पत्ति तथा दायित्व राम्रोसंग व्यवस्थापन गर्न संस्थाहरूलाई अपिल गरेको कडेलको भनाइ छ ।

लामो समयदेखि वित्तीय प्रणालीमा देखिएको तरलता अभावको समस्याबाट सहकारी क्षेत्र पनि प्रभावित भइरहेको समयमा राष्ट्रिय सहकारी महासंघलगायत

निकायको अंपलले सहकारीका सदस्य भन्ने आतिाएको नेपाल वचत तथा ऋण केन्द्रीय अंपलले सहकारी संघका पूर्वप्रमुख कार्यकारी अधिकृत विष्णुप्रसाद पाउडेलको । संस्थाहरूमा अलिअलि समस्या देखिन थालेको समयमा वचत फिर्तामा कडाइ गर्नु भन्ने सहकारी महासंघको अगुवाइमा १५ वटा संघको अंपलले सदस्यहरू आतिाएको उनको भनाइ छ । 'महासंघका पदाधिकारीहरूसँग वित्तीय जानकारी अभाव देखियो । यहीकारण उहाँहरूले बोल्न नहुने कुरा बोल्नुभयो । वचत फिर्ता दिनु, नतिा गर्नु भन्ने अधिकार संचालाई छैन,' उनले भने, 'लोकप्रिय हुने लोभमा महासंघका पदाधिकारीहरूले जारी गरेको अंपलले सहकारी संस्थाहरूमा वचत फिर्ताको भीड बढेको छ ।' महासंघले सार्वजनिक रूपमै अंपल गर्नुको साटो समस्यामा रहेका सहकारीलाई सुधारका लागि सभाउ, सल्लाह, प्राविधिक र आर्थिक सहयोग गर्नुपर्ने उनको भनाइ छ ।

५ प्रतिशतका दरले बचत फिर्ता

सहकारीका सदस्यहरूलाई प्रातिनि ५ प्रास्ताविक भाषा फिर्ता दिने सहकारी राष्ट्रियकरण संयन्त्रले अपिल गरेको छ। तरलता अभावबाट संस्था जोगाउनु भन्दै सहजिय सहकारी महासंघको अगुवावता १५ वटा संघका प्रतिनिधिले दुई साताअघि उक्त अपिल गरेका हुन्। ऐच्छिक साधारण एवं कारोबार बचतको भुक्तानी गर्दा साप्ताहिक, मासिक वा आपसी सहभागिता भुक्तानी गर्न व्यवस्था मिलाउनु संयन्त्रले आग्रह गरेको छ। सेयर पुँजी निश्चित अवधिपछि एकमुष्ट भुक्तानी लिने गरी राखिएको आबधिक (मुद्दती) बचत, क्रमिक बचत रकम अवधि समाप्त हुनुअघि नदिन पनि सहकारीलाई अनुरोध गरेका छन्। भाखा नाघेको ऋण तत्काल उठाउनु अपिल गरेको छ। 'राष्ट्रिय अर्थतन्त्र, समग्र वैक, वित्तीय एवं सहकारी क्षेत्रमा देखिएको, तरलता समस्या निराकरण गर्न उच्च तरलता व्यवस्थापन गर्नुपर्ने,'

अपिलमा भनिँएको छ, 'भाखा नाथेका ऋण बढ्नुका साथै बचत फिर्ताको चाप बढिरहेकोले ऋण असुलीमा जोड दिने।' तरलता सम्पत्तयमा सुधार नहुनेले स्थानले अचल सम्पत्ति खरिद नार्ने, आवश्यक खर्च नगरी जोडिमा व्यवस्थापन र सिंशाननमा सहयोग जोड दिने पनि सयनले भनेको छ। 'नगद लाभांश वितरण गर्ने, कोरोवारलाई सेकेसम डिजिटल प्रणालीमा लैजाने, वित्तीय मापण्ड (पर्स) लागू गर्ने र महासंघ, सहकारी बैंक, केन्द्रीय संघ, प्रदेश वा जिल्ला सङ्घहरूले सञ्चालन गरेका स्त्रीकरण कार्यक्रममा संस्थालाई सहभागी गराउने र उद्देश्य मिल्ने अन्य सहकारी संस्थासँग एकीकरण गर्ने भनिँएको छ।

सात दिनांभत्र मुख्य वित्तीय सूचक सार्वजनिक गने र त्यसपछि हरेक महिना वित्तीय विवरण सार्वजनिक गर्ने सहकारी सघसंस्थालाई सहकारी विभागले निर्देशन दिएको छ। समस्थानत्र सहकारीलाई सूचना बढ्नु थालेपछि सहकारी विभागले घाटमा चलेका तथा विनायोजन खोलिएका शाखा कार्यायन बन्द गर्ने सहकारीलाई ११ वटै निर्देशन दिएको हो। केही सहकारीमा बचतकर्ताको रकम फिर्ता गर्ने कठिनाई भएको भन्ने सम्बन्धमा ध्यानकर्षण भएको जनाउँदै विभागले सूचासनमा ध्यान दिन भनेको छ।

घाटामा रहेका सहकारीलाई नाफा नहुजसम्म सयर लामाशु र कर्मचारी वोनस कोषको रकम वितरण नगर्न, सञ्चालकहरुको सुविधा कसैलाई गर्न पनि विभागले निर्देशन दिएको छ। मित्यवित्तमा अपनाएर प्रशासनिक खर्च घटाउन तथा धरजग्गाजस्ता स्थिर सम्पत्तिमा सकेसम्म कर्जा लगानी नगर्न विभागले भनेको छ। 'ऋण असुली प्रक्रियालाई प्राथमिकता दिई कार्योजना बनाई कार्यान्वयन गर्नुपर्नेछ भने दीर्घकालीन श्रोत स्थिरश्चित नगरी कर्जा लगानी नगर्नु,' विभागले भनेको छ।

मासिक र वार्षिक विवरण समयमें नियामक निकायमा पठाउन,

**पश्चिम सेती र एसआर-६ जलविद्युत्
आयोजनाको सर्वेक्षण सम्झौता**

चिनियाँ नाकामा रोकिए दसैँका सामान

लुगाकपडा, जुत्ताचप्पललगायत सामान मक्किने चिन्ता, कन्टेनरभिन्नै कुहिन थाले फलफूल

कान्तिपुर संवाददाता (काठमाडौं)

पश्चिम सेती र सेती नदी-६ (एसआर-६)
जलविद्युत आयोजनाको विस्तृत परियोजना
अध्ययनका लागि सर्वेक्षण अनुमतिपत्र जारी गर्ने
लगानी बोर्डको कार्यालय र भारतीय कम्पनी
एनएचपीसी लिमिटेडबीच सम्झौतापत्रमा
हस्ताक्षर भएको छ । लगानी बोर्डका प्रमुख
अध्यक्षकाँगरी अशोक सुशील भट्ट र एनएचपीडीका
अध्यक्ष तथा प्रवक्त निदेशक अभयकुमार सिंहले
बिहीवार सम्झौतापत्रमा हस्ताक्षर गरे ।

सम्प्रतितापत्रअनुसार एतएचपीसीले सर्वश्रेष्ठ अनुमानितपर लिन पाएको सैती जलवियबुत्त परिरोजनाका लागि ४५ दिन र एतएचपीसीले जलवियबुत्त आयोजनाका लागि ६ महिनाभित्र आवेदन दिइसक्नुपर्नेछ। सर्वश्रेष्ठ अनुमानित पाएको दुई वर्षभित्र विस्तृत परिरोजनाका प्रतिवेदनहरू उपैपरी आर। तयार पारी लगानी बोर्डको कार्यालयमा बुझाइसक्नुपर्नेछ। एतएचपीसीले परिरोजनाको भौगर्भिक, प्राविधिक, सामाजिक, आर्थिक तथा वातावरणीय पक्षबारे अध्ययन गरिनेछ। परिरोजनाको अनुमानित लागत, आयोजना निर्माण सुरु तथा सम्पन्न हुने समय र कार्ययोजना, वजारी सुनिश्चितता, परागणालाई निर्माण, बजारी स्रोतको उपलब्धतालगायत विषयबारे पनि अध्ययन गरिनेछ। पीडीआर निर्माणपछि आयोजना अर्ध बढाउन चाहे लगानी बोर्डको कार्यालय एतएचपीसीवीच परिरोजना विकास सम्प्रतिता (पीडीएर) हतुनेछ।

गत जेठ २२ मा वसेको लगानी बोर्डको ५१ औं बैठकले ४८० मेगावाट क्षमताको पश्चिममा सेती र ४४० मेगावाट उत्पादन क्षमताको सेती नदी-६ आयोजनाको विकास तथा लगानीको खाका तयार पार्ने जिम्मा एनएचपीसीलाई मिलाइ दिने निर्णय गरेको थियो । गत साउन २२ मा वसेको लगानी बोर्डको ५२ औं बैठकले सर्वश्रेष्ठ लाइसेन्स जारी गर्ने समझदारीपत्र अनुमोदन गरेको थियो । यी दुई आयोजना एउटै नदी बेसिनमा ४० किमिको दूरीमा छन् । माथिल्लो तटीय आयोजनाका रूपमा पश्चिम सेती र तल्लो तटीय आयोजनाका रूपमा एसआर-६ सँगसँगै निर्माण

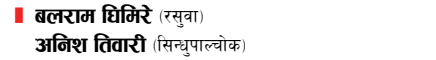

सम्झौतापत्रमा हस्ताक्षर गर्दै लगाना बाड्ने काममा प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सुशाल भट्ट र एनएचपाचाका अध्यक्ष तथा प्रबन्ध निर्देशक अभय कुमार सिंह । तस्विर : सन्जोग मानन्धर/कान्तिपुर

भए कुल १२ मेगावाट क्षमता बराबरको विद्युत उत्पादन हुनेछ ।

सेती नदी कांडोरामा उत्पातित विष्णुत्व
राष्ट्रिय तथा अन्तरदेशीय प्रसारणलाइनमाफत्य
व्यापार सहजीकरण गर्ने चैनपुर-बनकेल-नयनपुर
अन्तरिया १५० किमि लामो ४ सेर केमी
प्रसारण लाइन निर्माण गर्ने भारत सरकारको
सहस्रियतपूर्ण ऋण (लाइन अफ कोस्ट)
परिचालन गर्ने तयारी छ। प्रस्तावित पश्चिमम
सेती जलविद्युत आयोजनाबाट बन्माडका
वागबखला, देउरा, रायललागायत घना
भएका स्थान प्रभावित हुने देखिएको छ।
आयोजना बन्नाउदा देउरा बजार र माथिल्लो
तटीय क्षेत्र पूर्ण रूपमा डुबानमा पर्नेछ।
पश्चिम सेती आयोजनाको लागत १२२००
मिलियन अमेरिकी डलर र एक्काश-२
आयोजनाको लागत ५०० मिलियन अमेरिकी
डलर बराबर रहने प्राथमिक अनुमान छ।

आयोजनाको संवर्क्षण सम्झौता कार्यक्रममा
प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाले नेपाल र
भारतबीच द्विपक्षीय लगानी तथा विद्युत
व्यापारका लागि थप टेवा पुगेको बताए।

चीनले गत सातादेखि रसुवागढी नाकाबाट हुने निर्यात रोकपछि दमै र तिहारका लागि आयात गरिएका व्यापारीका अबौं मूल्यका सामान केरुङमै रोकिएका छन् । तिब्बत क्षेत्रमा कोरोना संक्रमण बढेपछि चीनले गत आइतवारदेखि रसुवागढी नाकाबाट हुने निर्यातमा रोक लगाएका हो । निर्यातमा रोक लगाएपछि व्यापारीका अबौं मूल्य बराबरका सामान केरुङमै रोकिएका छन् ।

नाका बन्द हुँदा हरे, तिहार र जाडोका लागि आयात गरिएका लुगामाछु, जुताचपल्लगायतका सामान रोकिएका व्यापारी धर्म पौडेलले बताए। 'केरुमा रोकिएका चिनियाँ ५० कटेनरमा दसैँतिहारका लागि सामान नेपाल व्याजुन लोड भएर राखिएको थियो,' उनले भने, 'उतै थन्किएका छन्। नाका खुले भन्ने उल्टिले नहुँदा अचेलै भएको छ।' चिनियाँ एक सय कटेनरमा सामान केरुङ्का गोदाममा थन्किएको उनको भनाई छ। अहिले दसैँतिहारका लागि चीनको ईपू, गोन्जाञ्गशाङ्ग सहजरा प्राम्थम सामान आयात भइरहेको उनले जनाए।

राजधानीलगायत मुलुकां मध्ये बजारमा विनियोग
सामानकै वर्षच छ, केरुमा रोकिएका सामान कविर
२ अर्ब ५० करोड रुपैयाँ बजारको रहेको पौडेलले
बताए । नाका बन्द भएको विहीवार १२ दिन पुगेको छ
कोरोनाका कारण चीनले अगस्ट २१ सम्म केरुङलायत
वित्थयमा लकडाउन गरेको छ । तिब्बतमा लकडाउन
भएका कारण केरुङसम्म आइसकेको सामान डाइभर्ट
गरेर ल्याउन पनि नसकिने व्यबसायी बताउँछन्
केरुङबाट गरेर सातमा काठमाडौं आइपुग्ने सामान
डाइभर्ट गरेर ल्याउन दुई महिना लाग्छ । यसै सुरु हुन
पार्छ साता सात वीकी छ ।

चाडवाडको सुखमा आयात रोजिँदा सबैभन्दा बढी प्रक्रामा आफूहरू परेको व्यवसायीहरूको गुनासो छ। दैयका सामानमा लाग्ने समयमै कामाडौँ पुर्याउनु नभएकाले व्यापारीहरू व्यवसायबाट हात धुनुपर्ने अवस्था आउने हिमालय सीमापारकर्ताहरूले बताए। व्यापार सघका निर्वाहमान उपाध्यक्ष मौनबहादुर श्रेष्ठले बताए। 'आयतमा व्यापारीको खर्चौँ रथौँ लाग्ने छ' भनि जनजमा आउनु नसके बजाय तिर्ने सकिन्छ', उनले भने। कोरोनाले दुई वर्ष थपला परेको व्यवसाय त्राँपन लागेका बेलबेलामा फेरि नलाग्न बन्द भएर सामान बाटोमै नलागेको भन्ने न बज्नेको भन्ने अवस्था आउने व्यवसायीहरूको गुनासो छ। चीनले रसुवाई/दोहोरे न्यूनीकरणको मापदण्ड पालना गर्दै जीनले रसुवाई/दोहोरे

तातोपानी नाका बन्द भएपछि चीनको तिब्बती क्षेत्रको सीमा इलाकामा थन्किएका चिनियाँ कन्टेनर । तस्विर : सौजन्य वाइदी शेपा

नाकावाड हने निर्यात तत्काल खोलून सरकारले विशेष पद्धतीने श्रेष्ठते को भनाइ द्या. ह्यासाठी चिनियाँ तयारी पोसाकामध्ये वडील पाहणे हे परंपरे को. चौडावाड हने मुसलमान सामान नआउंदा वजारा सामान को अभाव हुने. महर्गि वडलेतुंगायको को समस्या हुने व्यापारी बताउंनु. आयत रोकिनु अधिसम्म नाकावाट प्रतिबंध वहीसा १४ चिनियाँ रोकिनु सामान आयत अभाव को धियो रसवागहीही नाकावाड रत शांनवार विमानसम्म सामान लोड भुपक कटनेनु नेल तयारी आएको रसुवा भन्सार कार्यालयका प्रमुख भन्सार अधिकृत रामप्रसाद मैनालीले जनाए।

‘आइतवारोदिखे नाकावाट कन्टेनर आएका छैनन्, आयात ठप्प छ’ उनले भने, रसुवागिरी नाकाबाट चीनतर्फ निर्यात गर्ने ठप्प छ २० महिना भयो। मानिसको आकाशजावत पनि बन्द छ।’ चिनियाँ पञ्चवाट आयात रोक्नेका विषयममा कुनै औपचारिक जानकारी भनी नयागरी मालौलीले जनाए रसुवागिरी नाकाबाट दुईदुर्गति व्यापार सञ्चालन गर्ने विषयममा भएको सहमति कार्यालयत नहुँदै फोर्का नाका बन्द भएको छ । गत असार ३० मा सम्पन्न नेपाल-चीन सीमासम्बन्धी परामर्श बैठकमा कोरेला भाइरस मापदण्डलाई पालना गर्ने रसुवागिरी नाकाबाट आयात बहाउने तथा निर्यात गर्ने सहमति भएको थियो । भन्नुवालै रूपमा भएको सीमासम्बन्धी परामर्श बैठकमा नेपाली पक्षीं एमिया महाशाखाका प्रमुख मानसथाका उत्तर पक्षीं एमिया महाशाखाका प्रमुख लोकबहादुर थापा र चिनियाँ टोलीको नेतृत्व पररणपुर्काको सीमा तथा समुद्र सम्बन्धित मामिला विभाग महानिर्देशक होङ ल्याङडले गरेका थिए । भूकम्पका कारण तातोपानी नाका बन्द भएपछि चीनबाट हिने पैरेजमी आयात

०७२ मॉसरेदेंख यही नाकावाट हुँदै आएको थियो । ०७३
माघ १५ देखि नै रसुवागढी नाका भएर चीनवाट हुने आयात
तथा निर्यात प्रभावित छ । सुरुमा हिमपात र लोभसार पर्वका
कारण आयात, निर्यात बन्द भएको थियो । पछि कोरोना
भाइर्स देखा परेपछि रसुवागढी नाका भएर चीनवाट हुने
आयात, निर्यात थप प्रभावित भएको हो । यसअघि नाका सहै
पाँच महिना कोरोना महामारीका कारण नाका ठप्प रह्यो ।

खासामै अलपत्र डेढ सय कन्टेनर

शरीराना काष्ठ सिन्धुपाल्योक्तवाट चीन जाडून तात्पावना नाकावाड हून आयात बंद ह्युंदा नेपाळ त्यावेळीं सामान वोकेकडे डेड सयमभन्ना वही कट्टेन्नेर चीनको सिंगाले, न्यालम, खासा र. ल्हासामै गोंकिएका छनू. दसै लखित लताकपडा, जु. च्याल सता सामग्री वोकेका डेड सयमभन्ना वही कट्टेन्नेर खासा, न्यालम र. ल्हासामै परोको सिन्धुपाल्योक्त उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष राजकुमार बस्नेतले जनाए. न. र्जजिद्विई रादां चाडपरो लखित व्यापारिक सामग्री उठेन र्थिकएकडि व्यापारी अन्गोलामा छनू. 'डेड सयमभन्ना वही कट्टेन्नेर उठे गोंकिएका छनू, सामग्री कट्टेन्नेरमै अलतपरोन विग्रिपहंदा व्यापारी मारामा छनू' बस्नेतले भने. तिब्वत अन्तर्गतम र्जजन (टार) को इस्काभोग खासा शेवामा गोंकिएका फलसुन कट्टेन्नेरमा रेव्हाका स्याउ, लसुनी र नासापतीजवत पायलजु कुहराको तिब्वतकाल सिक्क कमण्डाका व्यापारी जावत दी शेपाले बताए. 'तिब्वतको सिंगाले, केरुड, खासा, न्यालम भरका वोडो पुरियामा निधेप्राजा छु, दिव्हनू पीसीआर येकेन जडो छनू, त्यसपछि माथे अरु गलतीवधि खुला गर्ने चिनिया नीति छु,' शेपाले भने।

त्यो १२ गोल, भित्री कथा कसलाई थाहा ?

जतिबेला नेपाली महिला फुटबलमा केही थिएन, त्यतिबेलाकी कप्तान रमा सिंह भन्छिन्- 'नेपाली फुटबल खेलाडी भएकामा मलाई गर्व छ'

■ हिमेश (काठमाडौं)

त्यो पक्कै सानो पाइला थियो। तर, नेपाली महिला फुटबलका लागि त्यसको महत्त्व अपार रह्यो। त्यो त्यस्तै दिन थियो, जतिबेला कसैको छोरीले मैदानमा हाफ पाइन्ट लगाउँदा पनि धेरैको आँखा ठूलो हुन्थ्यो। केही नेपाली चेली सन् १९८६ को अन्त्यतिर एएफसी वुमेन्स च्याम्पियनसिप खेल हडकड पुगेका थिए। यो नै नेपाली महिला राष्ट्रिय फुटबल टिमले खेलेको पहिलो आधिकारिक अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगिता थियो।

यो सुरुआती प्रतियोगितालाई पक्कै सानो पाइला मान्न सकिन्छ। तर, त्यसको साठै तीन दशकभन्दा बढी समयपछि अहिले त्यो ऐतिहासिक साबित भएको छ। त्यसै प्रतियोगितामा टिकेर त हो अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगितामा नेपाली महिला फुटबलको जग बसेको।

साता दिनपछि नेपालमै वुमेन्स साफ च्याम्पियनसिप हुँदै छ। नेपालको तयारी जोडतोडले चलिरेहेको छ, सधैं खेलाडीले पाउने सुविधा र अवसर दुवै उम्र्दा रहँदो हो। तिनले खेल्ने भविष्य पनि देखेका होलान्।

जतिबेला नेपाली महिला फुटबलमा केही थिएन, त्यो समयकी खेलाडी हुन् रमा सिंह। उनी पहिलो पुस्ताका महिला नेपाली फुटबल खेलाडी अनि नेपालको महिला राष्ट्रिय टिमकी कप्तान। सिंहको व्यक्तित्वको एक अर्को पाटो पनि छ, सञ्चारकर्मी। नेपाली मिडियामा उनले जति समय बिताइन्, त्यसताका उनलाई कडा मिहिनेत गर्न सिकाउने पनि यही फुटबल मैदानमा बिताएका क्षण त हो। सिंह त्यस्ता 'लेजेन्ड' हुन्, जसलाई अहिलेका खेलाडीले सम्झना पनि प्रेरणा बन्दो हो।

सुरूमै लोकप्रिय
'नेपाली महिला फुटबल टिमको पहिलो कप्तान मात्र होइन, नेपालकी फुटबल खेलाडीमै पनि मलाई गर्व छ,' तिनै सिंहले विहीबार सुनाइन्। एनएसजेएफ एकेडेमीको 'स्पोर्ट्स डायलग' शृंखलाका क्रममा उपस्थित उनले पुराना दिन सम्झिइन्। केही गुनासो पोखिन्। केही खुसीका घटना पनि सम्झिइन्। तर सार थियो, नेपाली राष्ट्रिय टिमबाट खेल्नु जित्तिको उपलब्धि जो कोहीले कहाँ पाउन सक्छ र, त्यसैले उनी भाग्यमानी छिन्। फुटबल नहुंदो हो त उनी पूर्ण हुने थिइन्न्।

सन् ८० को दशकतिर सबै देशले महिला फुटबलमा पनि लगानी गर्नुपर्ने प्रावधान आयो। पुरुषवादी नेपाली फुटबल सोचका लागि यो चुनौती थियो। तर यतातिर लगानी नगरेर सुख पनि थिएन। यसैक्रममा कडा मिहिनेतले एउटा टिम बन्यो, नेपाली महिला राष्ट्रिय टिम। यसअघि विमान पनि नचढेका चेलीहरू हडकड पुगे। पहिलो खेलमै हडकडको सामना गरे। त्यसपछि थाइल्यान्ड अनि मलेसियाको। तीन

रमा सिंह

खेलमा नेपालले कुनै गोल त गर्न सकेन। उल्टै खाँयो एक दर्जन गोल।

नेपाल फर्क्यता केहीले प्रश्न पनि गरे, किन त १२ गोल ?’ यो प्रश्नमा अहिलेसम्म पनि सिंहलाई गुनासोभन्दा

पनि आक्रोश बढी छ। उनी भन्छिन्, 'तर भित्री कथा के छ भनेर कसले बुझ्न खोजे ? प्रशिक्षणका बेला कुनै समय हामीसँग बल पनि थिएन। खाली दौडिएर मात्र दिग्दिनै अभ्यास गर्‍यो। सुविधा पनि त केही थिएन। जर्सी अन्तिम

समयमा पायौँ, तर ती पनि सबै ठीक नापका थिएनन्। यस्तोमा हामीले जति खेल्थौँ, त्यो पनि ठूलो थियो।’

महिला फुटबल सुरू गर्नुपरेपछि काठमाडौँ, पोखरा र धरानका एक-एक टिम बनाइएको थियो। पोखरामा २०४०

प्रशिक्षक प्रदीपको भाग्य

■ राजु घिसिङ (काठमाडौं)

कुसादेवी, काभ्रेका एक युवक फुटबल खेलाडी बन्ने धुनमा राजधानी प्रवेश गरे। काठमाडौँ क्लबबाट खुक्री कप खेले। सफल र चर्चित क्लब रानीपोखरी कर्नर टिम (आरसीटी) बाट शुभजन्मोत्सव कपमा सहभागी भए। तर, ती 'फुलब्याक' ले सहिद स्मारक लिग खेल पाएनन्। त्यसपछि अध्ययनमै केन्द्रित भए। विद्यार्थी राजनीतिमा होमिए। काठमाडौँ शिक्षा क्याम्पस, पुतलीसडकमा नेपाल विद्यार्थी संघको नेतृत्व गर्दै दुईपल्ट स्वविवु सभापति निर्वाचित भए। त्यसको भन्डै एक दशकपछि फुटबलमा फर्किए। भूमिका फेरियो। प्रशिक्षकको रूपमा नवैको फेस्टिवलमा काठमाडौँ क्लब र काठमाडौँ विश्वविद्यालय स्कुलको महिला टिम सन्हाले। त्यसपछि उनी देशकै लोकप्रिय क्लब श्रीस्टारमा मुख्य प्रशिक्षक मेघराज केसीले छाडेको 'हट-सिट' सम्हाल्न पुगे। स्कुलको टिममात्रै हेरेका प्रशिक्षकलाई दिइएको अवसर अनपेक्षित नै थियो। यसबीच उनले स्वास्थ्य शिक्षा, शारीरिक शिक्षा र समाजशास्त्र गरी तीन विषयमा स्नातकोत्तर गर्न थ्याए।

संक्षिप्तकममा उनको 'डेब्यु' मा श्रीस्टार क्लब अल इन्डिया गभर्नर्स गोल्डकपको फाइनलमा बोर्डर सेक्युरिटी फोर्स (भारत) सँग टाइब्रेकरमा चुक्यो। राष्ट्रिय टोलीका खेलाडीले भरिएको श्रीस्टार स्वदेश फर्केर 'ए' डिभिजन लिग च्याम्पियन बन्यो। देशको प्रतिनिधित्व गर्दै मंगोलिया पुगेको श्रीस्टार एएफसी प्रेसिडेन्ट्स कपको समूह चरणको शीर्षस्थानमा रहँदै फाइनल चरणमै पुग्यो। पाटनको क्लबमा ९ महिने बसाइमा आहा-रारा गोल्डकप (पोखरा) र उदयपुर गोल्डकप (विजुगा) को उपाधि चुम्‍यो। त्यसपछि अमेरिका हानिए। उतैको माहोलमा भुले।

स्वदेश आउजाउका क्रममा एएफसी कोंचड 'ए' लाइसेन्स गरेका उनी गत वर्ष नेपाल सुपर लिग (एनएसएल) मा ललितपुर सिटी एफसीको प्रमुख प्रशिक्षक हुँदै फेरि नेपाली फुटबलमा ९ वर्षपछि फर्किए। तर, 'कमब्याक' सुखद भएन। चार खेलमा जितिवहीन रहेपछि उनी बर्खास्त भए। उनको बहिर्गमनपछि ललितपुरले त्यस समाल्यो र प्लेअफसम्मै पुग्यो। पुनः अमेरिका उडेका उनले फेरि नेपाली फुटबलमा भइयो तर फुटबलमै व्यस्त रहें।' कतार फुटबल संघ (क्युएफए) को अनुदानमा आएका कुवेती प्रशिक्षक अब्दुल्लाह अल्मुताद्री काउडेकाबुडमा मुछिएपछि, अष्टयारो परिस्थितिमा उनले नेपाली राष्ट्रिय टिम सम्हाले अवसर पाएका हुन्। तीन वर्षअघि पनि अखिल नेपाल फुटबल संघ (एन्फा) मा जिम्मेवारी पाउने आश्वासन पाएर स्वस्थ फर्कँदा भने विना जिम्मेवारी तीतो अनुभव बटुलेर उतै उड्नुपरेको थियो।

प्रदीप

लिग फुटबल खेल्ने अवसरै नपाएका प्रदीप हुमागाउँ स्कुले टिम सम्हाल्दै गर्दा चर्चित क्लब श्रीस्टारको मुख्य प्रशिक्षक बनेका थिए। अहिले उनी नेपाली राष्ट्रिय टिम सम्हाल्न अमेरिकाबाट आइपुगेका छन्

अमेरिकी-नेपाली प्रशिक्षक

'खुसी छु। कर्मभूमिबाट जन्मभूमि आएर राष्ट्रिय टिमको प्रशिक्षक पाउनु ठूलो सम्मान हो,' एन्काको प्रस्ताव पाएलगत्तै पेन्सिल्वानियास्थित किस्टोन एथलेटिकमा प्राविधिक निदेशकको भूमिका छोडेर आएका उनले भने, 'व्यावसायिक रूपमा जंदा राष्ट्रिय टिम हेर्ने सपना भइहाल्छ तर वास्तविकता बोल्दा यो आश्चर्य नै हो। यहाँको परिस्थिति हेर्दा त्यति चाँडो अवसर आउला भन्ने थिएन। यो हिला पनि भएको हो, म पहिला नै तयार थिएँ।'
नेपाली भन्ने कि अमेरिकी ? उनले जवाफ दिए, 'दुई वर्षअघि अमेरिकी नागरिकता लिइसकेको छु। गैरआवासीय नेपाली पनि हुँ। त्यसैले तपाईंलाई जे मन लाग्छ, त्यहीभन्दा हुन्छ, खुसी नै हुनेछु।' हुन त उनले गत वर्ष एनएसएलमै आफ्नो राष्ट्रियतामा 'अमेरिका' उल्लेख गरेका थिए।

पछिल्लोपल्ट मेजर लिग सकर (एमएलएस) क्लब फिलाडेल्फिया युनियनमा 'युथ टिम कोच' को रूपमा पनि काम गरेको उल्लेख गर्दै हुमागाउँले २०७९ सालमा श्रीस्टार 'ए' डिभिजन लिग च्याम्पियन हुँदा लिगकै उत्कृष्ट प्रशिक्षकको अवार्ड हात पारेका थिए। साउन २६ मा सम्पन्न एन्काको

कार्यसमिति बैठकले उनलाई दशरथ रंगशालामा बंगलादेशविरुद्ध (असोज ११ गते) हुने अन्तर्राष्ट्रिय टिमको प्रशिक्षक पाउनु ठूलो सम्मान हो,' एन्काको प्रस्ताव पाएलगत्तै पेन्सिल्वानियास्थित किस्टोन एथलेटिकमा प्राविधिक निदेशकको भूमिका छोडेर आएका उनले भने, 'व्यावसायिक रूपमा जंदा राष्ट्रिय टिम हेर्ने सपना भइहाल्छ तर वास्तविकता बोल्दा यो आश्चर्य नै हो। यहाँको परिस्थिति हेर्दा त्यति चाँडो अवसर आउला भन्ने थिएन। यो हिला पनि भएको हो, म पहिला नै तयार थिएँ।'
नेपाली भन्ने कि अमेरिकी ? उनले जवाफ दिए, 'दुई वर्षअघि अमेरिकी नागरिकता लिइसकेको छु। गैरआवासीय नेपाली पनि हुँ। त्यसैले तपाईंलाई जे मन लाग्छ, त्यहीभन्दा हुन्छ, खुसी नै हुनेछु।' हुन त उनले गत वर्ष एनएसएलमै आफ्नो राष्ट्रियतामा 'अमेरिका' उल्लेख गरेका थिए।

पछिल्लोपल्ट मेजर लिग सकर (एमएलएस) क्लब फिलाडेल्फिया युनियनमा 'युथ टिम कोच' को रूपमा पनि काम गरेको उल्लेख गर्दै हुमागाउँले २०७९ सालमा श्रीस्टार 'ए' डिभिजन लिग च्याम्पियन हुँदा लिगकै उत्कृष्ट प्रशिक्षकको अवार्ड हात पारेका थिए। साउन २६ मा सम्पन्न एन्काको कार्यसमिति बैठकले उनलाई दशरथ रंगशालामा बंगलादेशविरुद्ध (असोज ११ गते) हुने अन्तर्राष्ट्रिय टिमको प्रशिक्षक पाउनु ठूलो सम्मान हो,' एन्काको प्रस्ताव पाएलगत्तै पेन्सिल्वानियास्थित किस्टोन एथलेटिकमा प्राविधिक निदेशकको भूमिका छोडेर आएका उनले भने, 'व्यावसायिक रूपमा जंदा राष्ट्रिय टिम हेर्ने सपना भइहाल्छ तर वास्तविकता बोल्दा यो आश्चर्य नै हो। यहाँको परिस्थिति हेर्दा त्यति चाँडो अवसर आउला भन्ने थिएन। यो हिला पनि भएको हो, म पहिला नै तयार थिएँ।'
नेपाली भन्ने कि अमेरिकी ? उनले जवाफ दिए, 'दुई वर्षअघि अमेरिकी नागरिकता लिइसकेको छु। गैरआवासीय नेपाली पनि हुँ। त्यसैले तपाईंलाई जे मन लाग्छ, त्यहीभन्दा हुन्छ, खुसी नै हुनेछु।' हुन त उनले गत वर्ष एनएसएलमै आफ्नो राष्ट्रियतामा 'अमेरिका' उल्लेख गरेका थिए।

खेलाडीलाई फर्काउँदै ४० जना बन्द प्रशिक्षणमा बोलाएका प्रशिक्षक हुमागाउँ खेलाडी-अल्मुताद्रीको विवादबाट पन्छिन चाहे, 'यसबारे मलाई थाहा भएन। राजनीतिक कुरा हो कि गैरराजनीतिक कुरा हो। त्यो बारेमा म बोल्न चाहन्नँ। थाहे नभएको होइन। थाहा छ। समाचार पढिरहेको हुन्छु। तर, म त्यो शीर्षकमा बोल्ने ठाउँमा छैन। बोल्दैनँ। मेरो जिम्मेवारी होइन।' उनले अल्मुताद्री काण्डपछि अस्ट्रेलिया पुगेका दर्शन, सुमन लामा, आशिष लामा, सन्तोष तामाङ, विमल राधानागयतलाई बोलाएका छैनन्। 'अस्ट्रेलियामा भएका खेलाडीलाई अप्रत्यक्ष सम्पर्क गरेको थिएँ, आउन सक्ने छन् भने राख्नु भनेको थिएँ तर नसक्ने भएर नराखेको हो,' उनले भने।

उपत्यकावाहिर रहेका खेलाडीहरू आउने क्रममा रहेको पनि उनले बताए।
भट्ट हेर्दा म्यानचेस्टर सिटीका स्पेनी प्रशिक्षक पेपे खाईडोआलाजस्तै देखिने उनले समर्थकलाई पनि राष्ट्रिय टिमको प्रशिक्षण हेर्न आग्रह गरे, 'फ्यानलाई प्रोत्साहन गर्छु। उनीहरूलाई भदौ १६ पछि हेरेक बुधवार हाम्रो ट्रेनिङ हेर्न स्वागत गर्छौं। तोकिएको ठाउँमा आएर आफ्ना क्लबका उत्कृष्ट खेलाडीलाई समर्थन गर्न आउनुहोस्। देशका उत्कृष्ट खेलाडीलाई फेसबुकमा होइन, प्रत्यक्ष आँखाले हेर्नुहोस्। 'फ्यान-क्लब' पनि सुरू होस्। सबैतिरबाट फुटबलको गति बढोस्।'

बुद्ध र निस्ट च्याम्पियन

काठमाडौँ (कास)- बुद्ध एकेडेमी र निस्टले पाँचौँ वीआईबी कप अन्तरस्कुल बास्केटबल प्रतियोगितामा उपाधि जितेका छन्। बुद्ध ब्याड्ज र निस्ट गर्ल्समा च्याम्पियन भए।

आयोजक बौद्ध स्कुल (बीआईएस) को हलमा भएको फाइनलमा बुद्धले निर्मोनिकलाई ६८-४४ स्कोरले पराजित गर्दा कोसिस भुजेलले १६ स्कोरको योगदान दिए। गर्ल्सको फाइनलमा पूर्णिमा बरालको १० स्कोर मदतमा निस्टले डाफोडिललाई २५-२१ ले हरायो। फाइनलका सर्वाधिक स्कोरकर्ताद्वय कोशिश र पूर्णिमा उत्कृष्ट खेलाडी घोषित भए। ब्याड्जमा निर्मोनिकका प्रवेश तामाङ र गर्ल्समा आयोजक बौद्धकी सबिना पन्त सर्वाधिक स्कोरकर्ता भए। निसर्ग बाटिकाले फेयर प्ले पायो। विजेतालाई गोकर्णेश्वर

नगरपालिका मेयर दीपककुमार रिसाल, वीआईएसका प्रिन्सिपल हरि लामालगायतले पुरस्कृत गरे। ब्याड्ज/गर्ल्समा१२-१२ टिमले लिगकम नकआउट आधारमा प्रतिस्पर्धा गरेका थिए।

त्यस्तै प्रथम राष्ट्रिय खुला बास्केटबल प्रतियोगिताको पुरुस्तर्फ रोयल र गोल्डेनगेट विहीवार फाइनल पुगेका छन्।

रोयलले आयोजक नखिपोट युथ क्लब 'ए' लाई १०५-२७ स्कोरले हरायो। रोयलका निकेश मगरले २७ स्कोर गरे। रोयल सबै काटरमा हावी भयो। गोल्डेनगेटले आर्द्युएसए नेपाललाई ६८-५५ ले हराउँदा अभिषेक सिंहले २३ स्कोरको योगदान गरे। पहिलो क्वार्टरमा २३-१४ को अग्रताबाट गोल्डेनगेटले यात्रा अघि बढाएको थियो।

क्विक्स कप आजदेखि

गिनल्यान्ड माविको आयोजनामा १४ औँ क्विक्स/गिनल्यान्ड कप अन्तरस्कुल बास्केटबल शुक्रवार सुरू हुँदै छ। प्रतियोगितामा विभिन्न ३ विधामा ३९ टिमको सहभागिता रहने आयोजक गिनल्यान्डका प्राचार्य थकनकुमार गुरुङले विहीवार पत्रकार सम्मेलनमा जानकारी गराए।
खेल लिगकम नकआउटका आधारमा हुनेछ। २०६० सालदेखि सुरू प्रतियोगिताको दुई संस्करण कोभिड-१९ का कारण भएन। सिजी गुपको क्विक्स चिजबलले प्रतियोगितालाई मुख्य प्रायोजन गर्दै आएको गिनल्यान्डका भाइस प्रिन्सिपल विनोद घिमिरेले बताए। भदौ ११ सम्म चल्ने प्रतियोगिताका खेल आयोजकको आफ्नै कोर्टमा हुनेछ।

लिगलिगकोटदेखि गोरखा दरबारसम्म म्याराथन

भदौ २५ मा हुने म्याराथनबारे जानकारी गराउँदै आयोजक पदाधिकारी।

तस्विर : हरिराम/कान्तिपुर

■ **हरिराम उप्रेती** (गोरखा)

लिगलिगकोटदेखि गोरखा दरबारसम्म म्याराथन बौड हुने भएको छ। शाहवंशीय राजाका संस्थापक द्रव्य शाहले लिगलिगकोटदेखि तत्कालीन गोरखा राज्यमा आफ्नो प्रभुत्व स्थापना गर्न प्रयोग गरेको पदमार्ग पछ्याएर बौड हुन लागेको हो।

लिगलिगकोट, सिरानचोक कोट, गोरखा दरबारसम्मको ४० किलोमिटर दुरीमा हुने दौड भदौ २५ गते गरिने मूल आयोजक समारोह समितिले विहीवार पत्रकार सम्मेलनमार्फत जनाइएको छ। ४ सय ६३ वर्ष पहिले द्रव्य शाहले यही बाटो हुँदै गोर्खा राज्य नजिकैको पस्लाङ चौतारामा विसं १९१६ भदौ २५ गते राज्याभिषेक गरेका थिए।

नेपाली सेनाको रिपुमर्दन गण, गोरखा नगरपालिका, पालुडुटार नगरपालिका र सिरानचोक गाउँपालिकाको आयोजनामा प्रतियोगिता हुन लागेको हो। द्रव्य शाहले १९१५ मा लिगलिगे बौड जितेर राज्यको प्रचलनअनुसार आफ्नो राजकाज सुरू गरेका थिए। लिगलिगकोटलाई

नेपाल राज्य स्थापनाको उद्गमस्थल मानिन्छ। द्रव्य शाहले गोरखा दरबार हमला गर्न १९१६ भदौ २५ मा गोरखा नगरपालिका-५ को पस्लाङ चौतारामा राज्याभिषेक गरेका थिए। तत्कालीन समयमा द्रव्य शाहले लिगलिगकोटदेखि गोरखा राज्य आइपुग्न प्रयोग भएको मार्गमा बौड हुन लागेको हो।

'नेपालको उत्पत्तिदेखि जयसम्म' को अवधारणामा हुने लागेको म्याराथनले गोरखा जिल्लामा रहेको ऐतिहासिक तथा धार्मिक स्थलको प्रचारप्रसारमा सहयोग पुर्‍याउने विश्वास लिइएको छ। विजेताले १ लाख ५० हजार नगद पुरस्कार पाउनेछन्। दोस्रोले एक लाख र तेश्रोले ७५ हजार पाउनेछन्। दसौँ स्थानसम्मका खेलाडीलाई पुरस्कृत गरिने जनाइएको छ। प्रतियोगिताले ऐतिहासिक पृष्ठभूमिको जगेर्ना गर्दै देशभक्तिको भावना सिर्जना गर्न तथा राष्ट्रिय एकाताको स्मरण गराउने गोरखा नगरप्रमुख-गण रामले बताए। २०७६ सालबाट लिगलिगकोट-गोरखा दरबार दौडको सुरू भएको थियो। विगत दुई वर्ष भने कोरोना महामारीले प्रतियोगिता हुन सकेन। यसपालि प्रतियोगितामा ३ सय धावकको सहभागिता रहने अनुमान छ।

